

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 24.

bb 1. rendbehozzák az árpád kilátót - újabb 15 kilométer sétaut épül a budai hegyekben

vid gö vm ká

1965. november 24.

az októberben megkezdődött új gazdasági évben a budai erdőgazdaság dolgozói 3.2 millió forintot költenek a kedvelt kirándulóhelyek ápolására. ebben az időszakban többek között 15 kilométer sétautat építenek, s ezzel a budai hegyekben 103 kilométerre növekszik a sétautak hossza. ezenkívül 80 padot, nyolc esőházat helyeznek el szer- te az utak mentén és öt fahidat építenek. új sétautak épülnek többek között a hármashatárhegyen., a hárshegyi vadaskertben, a hunyadormon, a rupp-hegyen és az ördögórom szikla környékén. az erdészek tervében több szépfekvésű kirándulóhely csinosítása is szerepel. nemrégén fe- jezték be az újpesti természetbarátok régi, illegális találkozóhelyé- nek, a solymár melletti rózsika forrás környékének a rendezését. a tavaszon kerül sor a guggér-hegyi árpád kilátó tatarozására. az erdő- gazdaság az új gazdasági évben 68 hektáron telepít erdőt. a budai hegyekben a csillebérc, a kamaraerdő, és a solymár környéki kopáro- sokat erdősítik, s nagyobb telepítések kezdődtek soroksár, cinkota, valamint pestimre környékén is./mti/

--

bb 2. hasznosítják a raktárakban heverő orvosi műszereket, iskola- butorokat

i hi sk vm zs

1965. november 24.

a fővárosi tanács illetékesei megvizsgálták, hogyan valósul meg a tervszerű, takarékos gazdálkodás elve a tanácsi intézményeknél. meg- állapították a többi között, hogy az egészségügyi, oktatási és egyéb intézmények évente több mint 100 millió forintot költenek be- szerzésekre, s a berendezés, felszerelés korszerűsítésével az elavult, helyileg feleslegessé vált gépek, butorok, műszerek szükségszerűen a raktárba kerülnek, jóllehet másutt esetleg használni tudnák. /folyt.köv./

/db 2. hasznosítják....1.folyt./vm

a legutóbbi felmérés alkalmával például a különböző intézményeknél több mint hatmillió forint értékű készletet találtak, amelynek felhasználására a tanácsok részletes tervet készítettek. az egészségügyi intézményeknél pontos jegyzék készül a feleslegessé vált műszerekről és más felszerelési tárgyokról. az adatokat a fővárosi tanács egészségügyi osztálya összesíti, s a sokszorosított listát eljuttatja különböző kórházaknak, orvosi rendelőknek. az idén csaknem kétmillió forint értékű, készletnek nyilvánított műszer és egyéb felszerelés talált ilyen módon másutt gazdára. az apáthy istván kórház - a tervezett csaknem 100 ágyas fejlesztéshez - szintén több értékes műszert, berendezést kapott a társintézményektől.

a fővárosi iskolákban mintegy kétmillió forint értékű butor és egyéb felszerelés vált feleslegessé. ezeket ujabban központi raktárban gyűjtik, a még felhasználható darabokat a fővárosi tanács oktatási osztálya rendbehozatja, s felajánlja az érdeklődő tanintézeteknek. az eddig hasznosított berendezés értéke csaknem egymillió forint./mti/

- . -

bb 3. ismét halásznak a hortobágyon

vid ká sk vm 1965. november 24.

a hortobágyon a havazás és a hideg miatt félbeszakadt az őszi lehalászás. négy tóban maradtak még halak. néhánynapos szünet után, most folytatják a munkát, s több mint ezer mázsa piaci halat helyeznek telelőkhöz. a hortobágyról egyébként 9000 mázsa halat küldenek piacra, s egész télen át szállítanak majd./mti/

- . -

db 4. az operaház művészei külföldön

i ol gk vm sr 1965. november 24.

a magyar állami operaház művészei közül decemberben reményi sándor és erdész zsuzsa az azerbajdzsáni magyar hetek ünneppsorozatában a bakui operaházban lépnek fel. erdész zsuzsa ,, a sevillai bornély,, előadásán rosina, a ,,rigoletto,, -ban pedig gilda szerepét éneklí. reményi sándor a ,,traviatá,, -ban germont gyöngyöt és gounod ,,faust,, -jában valentint alakítja.
/folyt.köv./

- 2 -

h

/bb 4. az operaház....1.folyt./vm

december első felében nyugat-németországban vendégszerepel eszenyi irma. flensburgban lép fel a sibeliuss-évforduló ünnepeinek diszkoncertjén, amelyen férje, vasady-balogh lajos karmester, a margitszigeti szabadtéri színpad igazgatója vezényel. ezt a fellépést egy hannoveri hangverseny követi, amelyen a művész nő wesendonk-dalokat és részleteket tolmácsol richard strauss: ariadne naxosban című operájából.

a komlóssy erzsébet - lukács ervin művészpár december 14-től 30-ig vendégszerepel a román szocialista köztársaságban. a rigoletto egy-egy előadását vezényli bukarestben és galatiban, komlóssy erzsébet pedig ugyancsak a fővárosban és galatiban éneklí azucenát a trubadur előadásain.

szőnyi olga - aki hosszabb szerződést kötött a kölni operaházzal - több más szerep mellett első ízben éneklí - német nyelven - a vendég-látó színpadon preizosillát ,, a végzet hatalmá,, -ban. antalfy albert, aki gyakran szerepel szólólistaként az osztrák fővárosban - ezúttal is bécsben énekel majd.

december 23-án ismét utnak indul a magyar állami operaház balett-együttese és december 24-én tartja bemutatkozó előadását a monte-carlói operaházban. december 24 és 1966. január 3 között három különböző műsorral nyolc előadást ad a világ egyik legkisebb és legszebb operaházában. az egyes műsorokban a két bartók-egyfelvonásos, ,, a fátyból faragott királyfi,, és ,, a csodálatos mandarin,, is szerepel./mti/

- . -

bb 5. ,,üveg-városok,, csongrádban

vid ká sk vm 1965. november 24.

csongrád megye termelőszövetkezetei feltárják a föld rejtett kincsét, a termálvizet, hogy a hőforrások energiájával fűtsék a téli kertészeteket. 21 millió forintos beruházással elkészült és már termel a mindszei tiszavirág tsz 12.000 négyzetméteres ,,üveg-város,, a dél-alföld legnagyobb termál-kertjét szentesen az árpád tsz-ben hozzák létre. a bőhozamú kut 91 fokos vizének hasznosítására 16.000 négyzetméter területű üvegházak épülnek. amint ezzel elkészülnek újabb 8000 négyzetméteres ugynevezett mobilblokkos klímaházak állítanak össze. ennek az a sajátossága, hogy a tetőszerkezetet leszerelhetik és az egész telept költöztethetik./mti/

- . -

- 3 -

bb 6. Levegőbe repült a motorkerékpár - kétévi és háromhónapi szabadságvesztés halálos balesetért

i bc/sk/m/zs

1965. november 24.

több korsó sör elfogyasztása után ült motorkerékpárjára izsák árpád, 36 éves gyári munkás, érdi lakos. törökbálint és érde között egy lejtős kanyarban a megengedettnél gyorsabban hajtott, s salakrakásnak vezette motorját. a motorkerékpár az ütközés erejétől a levegőbe repült, majd lezuhanva felborult. a motorkerékpárvezető barátja, aki a hátsó ülésen utazott, súlyosan megsérült, s a leggondosabb kórházi kezeléssel sem lehetett megmenteni.

a pestvidéki járásbíróóság izsák árpádot kétévi és háromhónapi szabadságvesztésre ítélte és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

...-

bb 7. százezer angolna ivadékot telepítettek a fertő tóba

vid/ká/sk/m/cz

1965. november 24.;

jól érzi magát, szépen fejlődik az angolna a fertő tóban. négy év alatt eléri az egy méteres hosszúságot és az egy-másfél kilogrammos súlyt. a korábbi évek telepítéseiből az idén több mint 30 mázsa náló-érett angolnát fogtak ki a fertő magyarországi szakaszán. a győri előne halászati termelőszövetkezet tagjai az utánpótlásról is gondoskodnak: a napokban 100.000 angolna ivadékot telepítettek a tóba. /mti/

...-

- 4 -

bb 8. a szerkesztőségek figyelmebe !

tf/s sr cz

1965. november 24.

rendelkezésre bocsátjuk dobozy imrének, a magyar írók szövetsége főtákarának a szövetség közgyűlésén szerdán délelőtt elhangzó beszámolója rövidített szövegét. keretet később adunk, a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

közgyűlésünk a felszabadulás 20. évében ül össze, hogy megvizsgálja irodalmunk helyzetét, megfogalmazza legfőbb tenni-valóinkat, megvitassa az írószövetség hatékonyabb működésének belső -külső feltételeit. az évforduló nemcsak ünnep. kötelezettség is, amelynek azt kell jelentenie, hogy vizsgálódásunk és vitáink közben semmilyen vonatkozásban nem függetleníthetjük magunkat sem a történelmi összefüggésektől, sem a jelen hazai és nemzetközi helyzetétől - nangoztatta előljáróban, majd így folytatta:

az elmúlt husz év történetileg, társadalmilag egyaránt páratlanul jelentős és eredményes korszak- roppant arányu, pozitív változásai mellett a világ kiujuló, vagy új ellentmondásai is lecsapódnak az emberi tudatban. éppen ezért igen fontos számunkra, írók számára is, hogy a fejlődés elképzelt, vagy egyszerűsített sémái helyett magát a tényleges, bonyolult, ellentmondásos fejlődést elemezzük: tudva, hogy a bonyolultságot jórészt épp a szocializmus, a demokrácia világméretű megerősödése, térhódítása, illetve ennek hatása okozza. korántsem arról van szó, hogy irodalmi megoldásokat keressünk ott, ahol még a nemzetközi munkásmozgalom, a nemzetközi politika sem mentes a problémáktól, hanem arról: álljunk azok oldalára, valljunk azok igazáról, akik az emberiség tényleges társadalmi, kulturális fejlődését, az ember biztonságát és szabadságát munkálják. ugyanakkor legyen meggyőzően teleplező, elítélő mondanivalónk azok ellen, akik - bármilyen koncepció jegyében- az ember legjobb törekvéseit, jövőjét, sőt magát az embert áldozzák vagy áldoznak fel.

/folyt.köv./
8.20/a

- 5 -

beléptünk a szocializmus teljes felépítésének korszakába. történelmünknek ebben a szakaszában létünk, fejlődésünk egész sor kérdése más oldalról, más hangsúllyal, más színvonalon vetődik fel mint korábban és eddig nem volt - vagy nem így volt - és új módon, korszerűen megoldandó problémák gyűltek fel. ezzel párhuzamosan tanúi vagyunk annak a társadalmilag megnövekedett igénynek, hogy feladatainkat pontosabban, a tudatosság magasabb szintjén, végiggondoltan is, de a szükséges gyorsasággal is tisztázzuk, értelmezzük.

a beszámoló ezután az utóbbi évek irodalmi termését tette mérlegre, s megállapította : a művek összességének -olykori ellentmondásossága mellett is - a legfőbb jellemzője, hogy íróink a korábbinál többet, fontosabbat, érdekesebbet és művészebbet tükröztek vissza életünkben, a szocialista ember belső világából, a társadalom egyre erősödő kohéziójából. nemcsak a legemlékezetesebb könyv-, dráma- és filmsikereknél, hanem a jó és figyelemre méltó művek sokaságánál is elsősorban az a szembőtlő, hogy íróinkban megnőtt a figyelő felelősség a valóság iránt, és ezzel együtt megnőtt a valóság összetettebb, sokoldalubb, művészebb ábrázolásának belső igénye. örvendetes, hogy ez a korszerű szemléletű felelősség egységesen jelentkezik a ma és a tegnap írói megítélésében. közelebbi vagy távolabbi multunk ábrázolásaiban ugyanúgy nyomon követhető, mint a legközvetlenebb jelenről szóló művekben. élő irodalmunk valóságtudata az elmúlt években egészségesebb, szocialistább, vállalkozóbb lett. leginkább jelzi ezt, hogy az írók csak elvétve igyekeznek kitérni a történetileg-ideológiailag bonyolult ,, nehéz,, kérdések megválaszolása előtt.

- megnyugtatóan bontakozik ki az irodalomnak a szocialista társadalomban elfoglalt helye s feladatai is mind jobban felrajzolódnak. korábbi időszakoktól eltérően, az irodalomnak ma sem személyek, sem szituációk nem sugallják, hogy a politika helyett fogalmazzon meg fontos nemzeti, társadalmi problémákat, vagy ellenkező végletként, a politika hibáiból próbáljon ,, megélni,,.

/folyt.köv./

8.25/a
9.20^{pre}

- megszaporodtak az irodalmi élet társadalmi érintkező pontjai. egyéb körülmények mellett e tekintetben fontos szerepet játszik, hogy az irodalom művelőinek és az olvasóközönségnek a kapcsolatai mennyiségileg és tartalmilag egyaránt megerősödtek. a folyóiratok, a kötetek példányszámainak, az író-olvasó találkozóknak, a különféle irodalmi rendezvényeknek a számszerű gyarapodása nemcsak a közönség igényét jelzi, hanem azt is, hogy a kívánt és a könyvekből sugárzó mondanivalók között nagyobb a társadalmi, az emberi összhang, mint korábban.

részletesen foglalkozott a beszámoló az irodalom ideológiai szerepével, világnézeti nevelő hatásával, majd kitért az írók társadalompolitikai tevékenységére, idézve pártunk ideológiai irányelveinek vonatkozó részletét, miszerint ,, a szocialista társadalom azt igényli az íróktól és művészeketől, hogy alkotásaikban pártosan foglaljanak állást az alapvető társadalmi kérdésekben : a szocializmus és a kapitalizmus harcában a szocializmus mellett, a felszabadulásukért harcoló népek és a gyarmati rendszer küzdelmeiben a felszabadulásukért harcoló népek mellett, a béke és a háboru erőinek világméretű viaskodásában a béke erői mellett,,.

- egyik legnagyobb eredménye a közelmúlt esztendő irodalmának, hogy az alkotók a hitelesség és a teljességre törekvés igényével meggyőzően tudták visszaadni bonyolult világunkat, és meggyőzően tudták elítélni a valóság ellentmondásainak tulsó pólusát, a különféle töltésű, elnevezésű, de minden címke alatt retrográd tartalmu visszahuzást. irodalmunknak továbbra is élnie kell társadalomkritika szerepével. az eredmények bemutatása mellett a problémákat sem kell elkendőzni - hiszen ez nehezítené a megoldásukat - a valóság megszépítése az írásművekben mindenképpen helytelen. nem egyeztethető össze az írói lelkiismerettel, és nem használ sem az irodalomnak, sem a társadalomnak .

irodalmunk külföldi kapcsolatairól a választmányi beszámoló megállapította, hogy széles körben gyűrűzik az érintkezés az egész világirodalommal. ennek kétféle kedvező hatása van: egyrészt tágul irodalmi látóhatárunk, tartalmában és módszereiben felfrissül az írók ember-közelítése : másrészt növekszik a magyar irodalom nemzetközi tekintélye, és kiadása is terebélyesedik mind a művek számában, mind az összpéldányszám tekintetében.

/folyt.köv./
9.32/- szb
pre

magyar írók szövetségének több szocialista-nemzetközi rendezvénye fontos mai irodalmi kérdések színvonalas tanácskozó és vitafóruma volt ; napirenden szerepelt például a szocialista irodalom helyzete, a szocialista dráma, a költészet és a tudományos világkép kapcsolata. a szocialista országok olvasóihoz eljutó magyar művek számszerűsége viszont még keveselhető, s hogy maga után kívánni valót a művek kiválasztása is, mert előfordul, hogy élő irodalmunkat gyakran nem a legértékesebb, a legegységesebb mondanivalóju művek reprezentálják. a külföldi szocialista írók magyarországi megjelentetése sem mentes a hasonló hibáktól. körültekintőbben kell válogatni magyar nyelvű megjelentetésre a nem-szocialista országok irodalmi alkotásai-ból.

a referátum - egyebek között - arról is szólt, hogy napirendre kell tűzni az írói alkotó munkával kapcsolatos világnézeti, esztétikai igények világosabb megfogalmazását, emelését. az írószövetség választmánya helyesli azt a - gyakorlatban évek óta érvényesülő - kulturpolitikai irányelvet, amely szerint a szocialistától a ,, nem ellenségesig,, minden mű megjelenhet. ugyanakkor az már helytelen, hogy olykor túl is lépik a tágasan megvont határokat. a helyes irányelvek ésszerű alkalmazása irodalmunk fejlődését segítette, a termés gazdagodásához vezetett.

könyvterjesztésünkről szólva megállapította a beszámoló, hogy az az elmúlt években sokat fejlődött és sikeres erőfeszítéseket tett az élő magyar irodalom népszerűsítéséért, mind szélesebb körű elfogadtatásáért. esetenként viszont üzleti, gazdasági szempontok veszélyeztetik a könyvkiadás egészséges arányait. - közgyűlésünkről kérjük a művelődésügyi minisztérium illetékeseit - hangzott a referátum -, hogy vizsgálják meg ezt a problémát, és rendelkezzenek, hogy a könyvterjesztés mindenképp előtt a fontos, értékes, tudat- és izlésformáló műveket juttassa el az olvasókhoz, még akkor is, ha ez nagyobb erőfeszítésbe kerül.

- egészében véve kétségkívül emelkedett az irodalom művészi színvonala. ha az átlagszinten vizsgálódunk is, nem kevés izgalmasan új szerkesztésmódnak, a mondanivaló változatos eszközökkel való kifejezésének, árnyalásának lehetünk tanúi. jól lehet e jelenségek nem mindig, vagy nem egykönnyen kapnak megfelelő méltatást. fiatal, mi több, legfiatalabb íróink köztünk igéretes jelentkezését olykor csak fanyalgás, kétkedés, elkedvetlenítő vállveregetés fogadja, annak ellenére, hogy a kritika egészében fejlődött, művelői kezében igényesebben mozog a toll, az értékelő írások eredményesen szót emelnek a különféle ideológiai, politikai torzulások ellen.

/folyt.köv./
8.50/s gtl Rnc

mindenféle műfajú kritika közös nevezőjévé kell válnia a világnézeti és a művészi- esztétikai tanulságoknak. enélkül a jelen irodalmi életben a kritika nem képes az írói törekvések széles skáláját egységes marxista alapról, a legfőbb esztétikai kritériumok alapján felmérni.

befejező részében a referátum az írószövetség szervezeti kérdéseivel foglalkozott, majd két javaslatot tett arra, hogy a szövetség eddigi vezető szervei - a 38 tagú választmány, az elnökség és a titkárság - más formában rendeződjenek.

1./ alakuljon 35 tagú választmány, amely a közgyűlések közötti időszakban legfelsőbb fokon reprezentálja a magyar írók szövetségének elvi állásfoglalását, egyben pedig irányítja a szövetség életét.

2./ a szövetség másik - a választmány döntéseit végrehajtó testülete * tiz-tizenkét tagú titkárság legyen, amelynek tagjai az elnök, a főtitkár, a külügyi és a szervezőtitkár, a ,, kortárs,, mindenkori szerkesztője, a szövetség pártszervezetének titkára, a kisz titkár és a szakosztályok vezetői./mti/

8.55/s gtl Rnc

bb 9. soron kívül kijavítja az elektro service a cordatic gyár leégett motorjait

1 sl/sk szb ki

1965. november 24.

az emlékeztetés tüzezetkor az országos gumipari vállalat cordatic gyárának sok motorja leégett. a kisebbek annyira tönkre mentek, hogy azokat ujakkal kellett kicserélni, a nagy 150 és 800 kilowattosokat azonban még rendbe lehet hozni. az elektro service vállalta, hogy a motorokat soron kívül kijavítja, szükség esetén áttekereseli. nagy részüket már beszállították a javítóüzembe, ott folyamatban van a tekerés, s külön brigád foglalkozik a motorokba került gumialvadék, a cseppfolyóssá vált oltóhab eltávolításával, a motorok szárításával és lakkozásával. az év végéig az összes leégett motort felújítva visszaszállítják a cordaticba. /mti/

bb 10. teljesítette idej exporttervét a porcelánipar - az év végéig mintegy 20 százalékkal tetézik meg az előirányzatot

1 sb/lk szb ki

1965. november 24.

a finomkerámiaipari országos vállalat porcelángyárainak termékei iránt az utóbbi másfél évben megnőtt az érdeklődés külföldön. a külkereskedelmi vállalatok és a gyárak tervszerű piackutató munkája eredményeként az idén már a szokottnál jóval több külföldi megrendelést kaptak. nemcsak a hagyományos díszműárukkal, hanem a villamos távvezetékek nagy- és kisfeszültségű porcelánszigetelőiből és főleg a korszerű hűradástechnikai kerámiaalkatrészekből növekedett a kereslet. így a kőbányai porcelángyár dolgozói az év végéig tervezett 7 millió helyett 10.7 millió forint értékű hűradástechnikai kerámiát szállítottak külföldre már az év első tíz hónapjában.

a herendi porcelángyár dolgozói ez év elején vállalták, hogy 10 százalékkal túlteljesítik exporttervüket. ígéretükéig eddig becsülettel valóra váltották, sőt megtették. így már most teljesítették a gyár ez évi exportelőirányzatát. ezzel az exportmegrendeléseket is segítették, mert a szokottnál korábban elszállított herendi díszárukat még a karácsonyi vásárlások előtt megkapták a külföldi üzletek. a hazai porcelániparnak csaknem valamennyi üzeme bővítette exporttermelését és túlteljesítette az előirányzatot. ennek köszönhető, hogy több mint egy hónappal az év vége előtt, az egész iparág teljesítette idej exporttervét. az országos vállalat vezetői most úgy számítják, hogy a megrendelések gyors teljesítésével december végéig mintegy 20 százalékkal tetézik meg az 1965. évi exportelőirányzatot. ezzel már nemcsak az idej, hanem a második öt éves tervben előírt exportszállítási feladatukat is túlszárnyalják. /mti/

9.00/a y 511nc

- 10 -

bb. 11. a jövő tavasszal budapest vendége lesz az unesco végrehajtó tanácsa - dr. jóboru magda nyilatkozata

1 di/tm/e zs cz

1965. november 24.

az unesco végrehajtó tanácsának legutóbbi, 71. ülészakáról hazatérte után dr. jóboru magda, a magyar unesco bizottság elnöke, a tanács magyar tagja, nyilatkozott az mti munkatársának.

- az ensz tudományos, kulturális és nevelésügyi szervezetének végrehajtó tanácsa, amelyben 30 ország, köztük a szovjetunió, románia és magyarország képviselői foglalnak helyet, ezúttal az 1967-1968. évi program és költségvetés előzetes tervét vitatta meg. így a véleménycsere az unesco tevékenységének ugyyszólván valamennyi területét felölelte, s megerősítette, új elemekkel gazdagította a szervezet eddigi törekvéseit.

- a tanács úgy foglalt állást, hogy az unesco tevékenységében a jövőben is a nevelés és a természettudományoké legyen az elsőbbség. hangsúlyozta, hogy a nevelés területén továbbra is legfontosabb az irástudatlanság elleni küzdelem, a gondosan megformált terveken alapuló közoktatás megteremtése és a pedagógusok anyagi, társadalmi, szociális és szakmai helyzetének javítása. erről az utóbbiról egyezmény-tervezetet dolgoz ki az unesco. a világszervezet ezenkívül megkülönböztetett figyelemmel foglalkozik a lányok és asszonyok tanulásának kérdéseivel - ennek különösen a fejlődő országok szempontjából van nagy jelentősége - és az ifjúság iskolán kívüli nevelésével. a tanács ülésén több ország - köztük hazánk - képviselője is hangsúlyozta; ugyanilyen gondot kell fordítani arra is, hogy az ifjúságot a békére neveljük.

- az unesco természettudományos programjában előkelő helyet kap az alap-tudományok és az alkalmazott tudományok fejlődésének támogatása. ezen a területen különösen nagyjelentőségűnek ígérkezik az egész világot felölelő tízéves hidrológiai tanulmányterv kidolgozása. a feladat megoldására bizottságot alakítottak, amely javaslatokat terjeszt majd elő a gyorsított iparosodással együtt jelentkező és majd mindenütt gondot okozó vízhiány enyhítésére. örömmel számolok be arról, hogy a munkálatakból jelentős részt vállalt és kapott hazánk is. hogy mást ne mondjak, a jövő év januárjában a fejlődő országok fiatal hidrológiai szakembereinek részvételével hathónapos tanfolyam kezdődik budapesten.

- a végrehajtó tanács kezdeményezte, hogy 1966-ban vagy 1967-ben rendezzék meg az európai országok oktatási minisztereinek tanácskozását. ezen a felsőoktatás időszerű kérdéseiről esik majd szó. így például megvitatták, hogy az egyetemeken és főiskolákon hogyan erősíthetnék meg a szakmai ismeretek és az általános műveltség elsajátításának összhangját. a miniszterek az osztrák kormány meghívására bécsben találkoznak majd. /folyt.köv./

9.35/a 1010Pnc

- 11 -

bb. 11. /a jövő tavasszal...folyt./e

- a tanács elhatározta, hogy 1966-ban szakértői bizottságot hív össze a különböző országokban szerzett érettségi bizonyítványok és egyetemi diplomák összehasonlítására és különböző értékelésének felszámolására. a testület felméri a jelenlegi helyzetet, és tervet készít a nagyjelentőségű kérdés rendezésére. végül a tanács 12 tagjából bizottságot alakítottunk, amely megvizsgálja a nevelés területén mutatkozó diszkrimináció megszüntetésére kidolgozott egyezmény hatását és végrehajtásának eredményeit.

a magyar kormány meghívására az unesco végrehajtó tanácsa hazánkban tölti jövő tavaszi ülésének utolsó hetét. a testület eddig kizárólag nyugati országokban, így például Angliában, a német szövetségi köztársaságban, Spanyolországban, stb. tanácskozott. /mti/

...

bb. 20. decembertől csaknem 500 téliesített lakást földgázzal fűtenek Miskolcon

vid/lk/e ki bs

1965. november 24.

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei építőipari vállalat és a miskolci gázművek között példás együttműködés alakult ki. ennek eredménye, hogy az idén a téliesítésre kijelölt lakások nagy részét földgázzal fűtik. a tiszta, meleg levegőt adó földgáz hasznosítását az építőiparban a két vállalat szakembereinek jó munkája és kölcsönös segítségnyújtása tette lehetővé. a miskolci gázművek műszaki dolgozói például a balesetek megelőzésére olyan gázégőt kísérleteztek ki, amellyel a földgáz biztonságosan tüzelhető el. az új típusú gázégők gyártását már megkezdték az építők gépészeti műhelyeiben. a földgázellátás meggyorsítására az építők határidő előtt elkészítették Miskolcon a Szentpéteri-kapui új lakótelep nyomásszabályozó állomását és abban a gázművek dolgozói soron kívül megkezdték a berendezések szerelését. a nyomásszabályozó állomás és az új típusú biztonságos gázégők december elejére készülnek el és így az év végére a miskolci Szentpéteri kapuban több mint 400, Sajószentpéter új lakótelepén 70 féligkész lakást, diósgyőrött pedig a csuszózsálasással felépített 15 emelet magas toronyház belső helyiségeit fűtik majd földgázzal. /mti/

...

9.40-/a 10⁵P_{re}

- 12 -

M

bb. 12. Lehetővé válik a térhatású fényképezés széleskörű alkalmazása

1 tz/gk/e vg bs

1965. november 24.

hatvan-hetven éve találták fel a térhatású - sztereo - fényképezést, amely kitűnő szemléltető eszköze lehetne többek között az oktatásnak is, például az állattan, a növénytan, a biológia, az ábrázoló mértan, a géptan, az anatómia, stb. tanításánál. sőt a sztereo-képek sorozata szinte az egyetlen módja lehetne például egy bonyolult sebészeti beavatkozás bemutatásának, amelyhez egyébként a hallgatókat közel sem lehetne engedni. a térhatású képek felhasználásának széleskörű elterjedését azonban mindeddig megakadályozta, hogy nagyon drágák a képek készítéséhez, vetítéséhez és valóban térhatású szemléltetéséhez szükséges külföldi berendezések. a felvételek sokszorosítására eddig lehetőség sem volt.

ezeket a nehézségeket - amint erről dr. Dékány Sándor professzor, a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálat kutatófilm-részlegének vezetője az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület legutóbbi ülésén is beszámolt - sikerült a magyar szakembereknek elhárítaniuk. a közelmúltban ugyanis megtalálták a gazdaságos megoldást a felvételek elkészítésére. megvan az olcsó eljárás a képek, illetve képpárok sokszorosítására, megszerkesztették a megfelelő vetítőgépet és elkészült az az olcsó, körülbelül 25 forintból előállítható készülék is, amelyen át a néző előtt valóban térhatású kép alakul ki.

az előadás után dr. Kudász József professzor térhatású képek sorozatával mutatta be hallgatóságának néhány saját műtétjét.

az új magyar eljárásokat és berendezéseket a földművelésügyi- és a munkaügyi minisztérium különböző iskoláiban már rendszeresen alkalmazzák, a sorozatgyártás megkezdéséhez azonban profiligazdát találni még nem sikerült. /mti/

...

bb. 19. Szabadakadémia gazdasági vezetőknek Szombathelyen

vid/tné/e zs cz

1965. november 24.

a Vas megyei pártbizottság és a Tit megyei elnöksége a megye gazdasági vezetőinek részére Szabadakadémiát szervezett. az Akadémia hallgatói igazgatók, főkönyvelők, osztályvezetők, műszaki vezetők. a tematikában egyebek között „a vezető és a vezetés”, „a vezetői döntések előkészítése”, című előadások szerepelnek. /mti/

...

9.45/a 10⁵P_{re}

- 13 -

M

bb. 11. /a jövő tavasszal...folyt./e

- a tanács elhatározta, hogy 1966-ban szakértői bizottságot hív össze a különböző országokban szerzett érettségi bizonyítványok és egyetemi diplomák összehasonlítására és különböző értékelésének felszámolására. a testület felméri a jelenlegi helyzetet, és tervet készít a nagyjelentőségű kérdés rendezésére. végül a tanács 12 tagjából bizottságot alakítottunk, amely megvizsgálja a nevelés területén mutatkozó diszkrimináció megszüntetésére kidolgozott egyezmény hatását és végrehajtásának eredményeit.

a magyar kormány meghívására az unesco végrehajtó tanácsa hazánkban tölti jövő tavaszi ülésének utolsó hetét. a testület eddig kizárólag nyugati országokban, így például Angliában, a német szövetségi köztársaságban, Spanyolországban, stb. tanácskozott. /mti/

...

bb. 20. decembertől csaknem 500 téliesített lakást földgázzal fűtenek Miskolcon

vid/lk/e ki bs

1965. november 24.

a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei építőipari vállalat és a miskolci gázművek között példás együttműködés alakult ki. ennek eredménye, hogy az idén a téliesítésre kijelölt lakások nagy részét földgázzal fűtik. a tiszta, meleg levegőt adó földgáz hasznosítását az építőiparban a két vállalat szakembereinek jó munkája és kölcsönös segítségnyújtása tette lehetővé. a miskolci gázművek műszaki dolgozói például a balesetek megelőzésére olyan gázégőt kísérleteztek ki, amellyel a földgáz biztonságosan tüzelhető el. az új típusú gázégők gyártását már megkezdték az építőipari gépezeti műhelyekben. a földgázellátás meggyorsítására az építőipari határidő előtt elkészítették Miskolcon a Szentpéteri-kapui új lakótelep nyomásszabályozó állomását és abban a gázművek dolgozói soron kívül megkezdték a berendezések szerelését. a nyomásszabályozó állomás és az új típusú biztonságos gázégők december elejére készülnek el és így az év végére a miskolci Szentpéteri kapuban több mint 400, Sajtószentpéter új lakótelepén 70 féligkész lakást, diósgyőrött pedig a csuszózsálaszalással felépített 15 emelet magas toronyház belső helyiségeit fűtik majd földgázzal. /mti/

...

9.40-/a 10.5. Pr. e

- 12 -

Meg

bb. 12. Lehetővé válik a térhatású fényképezés széleskörű alkalmazása

1 tz/gk/e vg bs

1965. november 24.

hatvan-hetven éve találták fel a térhatású - sztereo - fényképezést, amely kitűnő szemléltető eszköze lehetne többek között az oktatásnak is, például az állattan, a növénytan, a biológia, az ábrázoló mértan, a géptan, az anatómia, stb. tanításánál. sőt a sztereo-képek sorozata szinte az egyetlen módja lehetne például egy bonyolult sebészeti beavatkozás bemutatásának, amelyhez egyébként a hallgatókat közel sem lehetne engedni. a térhatású képek felhasználásának széleskörű elterjedését azonban mindeddig megakadályozta, hogy nagyon drágák a képek készítéséhez, vetítéséhez és valóban térhatású szemléltetéséhez szükséges külföldi berendezések. a felvételek sokszorosítására eddig lehetőség sem volt.

ezeket a nehézségeket - amint erről dr. Dékány Sándor professzor, a Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálatának kutatófilm-részlegének vezetője az optikai, akusztikai és filmtechnikai egyesület legutóbbi ülésén is beszámolt - sikerült a magyar szakembereknek elhárítaniuk. a közelmúltban ugyanis megtalálták a gazdaságos megoldást a felvételek elkészítésére. megvan az olcsó eljárás a képek, illetve képpárok sokszorosítására, megszerkesztették a megfelelő vetítőgépet és elkészült az az olcsó, körülbelül 25 forintból előállítható készülék is, amelyen át a néző előtt valóban térhatású kép alakul ki.

az előadás után dr. Kudász József professzor térhatású képek sorozatával mutatta be hallgatóinak néhány saját műtétjét.

az új magyar eljárásokat és berendezéseket a földművelésügyi- és a munkaügyi minisztérium különböző iskoláiban már rendszeresen alkalmazzák, a sorozatgyártás megkezdéséhez azonban profiltalálót találni még nem sikerült. /mti/

...

bb. 19. Szabadakadémia gazdasági vezetőknek Szombathelyen

vid/tné/e zs cz

1965. november 24.

a Vas megyei pártbizottság és a Tit megyei elnöksége a megye gazdasági vezetőinek részére Szabadakadémiát szervezett. az Akadémia hallgatói igazgatók, főkönyvelők, osztályvezetők, műszaki vezetők. a tematikában egyebek között „a vezető és a vezetés”, „a vezetői döntések előkészítése”, című előadások szerepelnek. /mti/

...

9.45/a 10.5. Pr. e

- 13 -

Meg

bb. 13. új könyv a termelőszövetkezeti munkanormákról és jövedelemelosztási formákról

i ie/ká/e cz

1965. november 24.

a termelőszövetkezeti norma- és díjtételekről legutóbb 1956-ban jelent meg „munkaegységkönyv”, azóta csupán ennek kismértékben módosított, bővített változatait adták ki. a földművelésügyi minisztériumban most készül egy új könyv, amely a normák mellett a termelőszövetkezeti élők munkáinak hatékony felhasználásának valamennyi más fontos tényezőjét és tartalmazza.

a könyv első része a szövetkezetek körülményeinek, adottságainak megfelelő helyi normák kialakításának módszerét ismerteti. a következő rész a munkaerőgazdálkodáshoz ad irányelveket; ebben a témakörben egyébként ez az első gyakorlati célú összefoglaló munka.

közli a munkaerő számbavételének, a munkaerő-mérleg elkészítésének módját, pontosan meghatározza a termelőszövetkezeti munkaköröket, s azt, hogy ezek betöltéséhez milyen képzettségű munkaerőre van szükség. ez utóbbi azért is igen fontos, mert a termelőszövetkezetekben a közép- és felsőfokú képzettségű szakembereken kívül már mintegy 50 000 szakmunkás is dolgozik, s számuk a következő években számottevően növekedni fog. a harmadik rész a már bevált, a minisztérium által ajánlott jövedelemrészesedési módszerekkel, s ezek alkalmazási módjával, területével foglalkozik. hasonló irányelveket a földművelésügyi minisztérium az elmúlt években már több ízben kiadott, most azonban részletesen kitérnek arra is, hogy az egyes jövedelemelosztási és munkadíjazási formákat milyen feltételek, helyi adottságok mellett helyes és érdemes bevezetni.

a gyakorlati tapasztalatok összegezésén alapuló elvi átlásfoglalásokat és módszertani utmutatókat mellékletként egy részletes, a termelőszövetkezetekben előforduló valamennyi munkát felölelő norma-táblázat egészíti ki.

az új könyvet a földművelésügyi minisztérium hosszabb távra érvényes utmutatásul szánja a termelőszövetkezeteknek az élők munkáinak termelékenyebb, gazdaságosabb felhasználásához. ennek megfelelően a könyv figyelembe veszi majd az új gazdaságirányítási rendszer keretében a termelőszövetkezetek munkaerőgazdálkodását és jövedelemelosztását érintő változásokat is. /mti/

9.50/a 1020 Puc

- 14 -

bb. 14. több mint hétszáz budapesti üzemből kerül mérgező anyag a csatornahálózatba - szigorúan fellépnek a felelőtlenségükkel kárt okozókkal szemben

i hbj/gg/e ki bs

1965. november 24.

veszélyessé vált a csatornatisztítás. vizsgálatok alapján megállapították, hogy Budapest különböző negyedeiben, különösen Zuglóban, Kőbányán, Csepelen, Lőrincen, Kispesten, Erzsébeten, Újpesten, Angyalföldön több mint 700 üzemből kerül mérgező, az emberi szervezetre veszélyes és a csatornák falát pusztító anyag, így például cian, benzol, koncentrált savak, erős lúgok, stb. a hálózatba. háromszáztizenöt kilométer hosszú hálózatban, különösen a nagyköruti, Kisköruti, Üllői uti, Háman kató uti, Kerepesi uti, Thököly uti gyűjtőkbe már annyi mérgező anyag került, hogy a tisztító munkások még különleges védőfelszereléssel, buvárruhában sem szállhatnak le a csatornába, a feltétlenül szükséges karbantartási munkák elvégzésére. gyakorlatilag ezt a 350 kilométer hosszú, úgynevezett zárt csatornahálózatot, köztük tekintélyes hosszúságú fagyűjtőt sem tisztítani, sem felújítani nem lehet, s emiatt tovább növekszik az amúgyis előregedett csatornáknál a beszakadás veszélye.

ezen az áldatlan helyzeten valamilyen formában változtatni kell. a fővárosi csatornázási művek megpróbáltatásait intézkedni. elsősorban folyamatosan felkutatja, hogy melyik üzemből milyen mérgező anyag jut a hálózatba, valóságos priuszt készít a „vétkes”, gyárakról. helyszíni vizsgálatok során megállapítja, hogy az érdekelt üzem rendelkezik-e közömbösítő berendezésekkel, azokat rendeltetésnek megfelelően használják-e. segít a vállalat annak felkutatásában is, hogyan lehetne nagyobb beruházások nélkül, megfelelőbb technológiai eljárásokkal gátat vetni a káros, mérgező anyagok csatornába juttatásának. ott azonban, ahol nincs fogantatója a tanácsnak, a törvény szigorát kéri segítségül. eddig a mulasztókat a kerületi tanácsok szabálysértés címén vonták felelősségre, s 200-1000 forintos büntetéseket szabtak ki, amit az üzem ki is fizetett, s maradt minden a régiben. ezután azonban bünvádi eljárást kezdeményezhet a csatornázási művek a szennyezésért felelős személy ellen.

addig is azonban, amíg ennek megmutatkozik az eredménye, intézkedni kell a mérgező anyagokat magában rejtő csatornák rendbehozatalára. a vállalat azt kutatja, hogyan lehetne korszerűbb védőberendezések alkalmazásával legalább egy-két munkafolyamatot, például iszapkiemelést elvégezni a jelenleg zárt csatornáknál. új technológiai eljárásokat is kidolgoztak, hogy legalább némileg karbantartsák a csatornákat. /mti/

9.55/a 1020 Puc

- 15 -

bb 15. öt év alatt 767.000 hold gyengén termő talajt javítottak meg - a harmadik ötéves terv talajjavítási előirányzata : egymillió hold

cs/hné/s ká la

1965. november 24.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési igazgatóságán összegezték a második ötéves terv időszakában végzett talajjavítási munkák eredményeit. a talajjavítás a leghasznosabb beruházások közé tartozik, a kevésbé termékeny talajokon a termés hozamok növelésének nélkülözhetetlen feltétele. a hosszú ideig ható kémiai talajjavítások révén a buza holdankénti termésátlaga 2-4, az őszi árpáé 2-5, a kukoricáé 5-15, a cukorrépáé 25-100 mázsával növekszik, az évelő hereszénák hozamtöbblete pedig átlagosan 5-20 mázsa. a szikes talajok javításánál holdanként átlagosan 3.83 mázsa, a savanyu talajoknál 3.65 mázsa keményítő érték többlet jelentkezett.

az ötvenes évek végén a mezőgazdasági művelés alatt álló területnek még 40.8 százaléka szorult javításra. azóta egyre növekvő évi adagokban javították a terméketlen homokot, a szikeseket, illetve a terméketlen savanyu erdei talajokat. az ideai előirányzat kerekén 200.000 hold volt, s ebből december 31-ig valószínűleg 180.000 holdon fejezik be a munkákat. a talajjavító vállalat 144.000 holdas tervét máris túlteljesítette, viszont nagyobb elmaradás mutatkozott a termelő üzemek saját erőből vállalt talajjavítási munkáinál. a talajvédelem ideai előirányzatának teljesítését gátolta az építési, illetve kivitelezési tervek késése.

a második ötéves terv időszakában a tervezett 800.000 katasztrális holdból kerekén 767.000 holdat javítottak meg, ami 98 százalékos teljesítést jelent. a megjavított terület túlnyomó többsége az északi megyékre, illetve a dunántúli erdős vidékekre jut, a terméketlen homokterületekből 52.000 holdat hódítottak el a javítóbrigádok, a szikesekből pedig kerekén 150.000 holdat. a harmadik ötéves terv előirányzatai szerint kerekén egymillió katasztrális hold gyengén termő talajt javítanak meg. ebből 750 000 jut a savanyu talajokra, 170 000 hold a szikesekre, 80 000 hold pedig a futóhomokos duna-tisza közti, illetve alföldi tájakra. a talajjavítás fokozott üteméhez megfelelő javítóanyagok, felszerelések és gépek állnak a talajjavító vállalat, illetve az egyes termelőüzemek rendelkezésére./mti/

10.12/51030P₂

- 16 -

bb 16. magyar- csehszlovák „ pincér- csere „

1/kz/s ká cz

1965. november 24.

a magyar és a csehszlovák szövetkezetek az idén először - kísérletképpen - csere-pincérekét és szakácsokat alkalmaztak egyes nagyobb, a két ország közötti idegenforgalom szempontjából különösen jelentős vendéglátóipari egységeiben. hazánkban 15 csehszlovák, csehszlovákiában pedig huszonnégy magyar jóképességű fiatal felszolgáló, illetve szakács dolgozott. működésük tapasztalatait mind a hazai, mind pedig a csehszlovák szövetkezetek vezetői nagyon kedvezőnek ítélték. a csere, a nyelvismeretek bővítése mellett kitűnő lehetőséget adott a fiatal szakemberek tudásának gyarapítására, szakmai hírnevük megalapozására, s nem utolsósorban a magyar és a csehszlovák vendéglátás specialitásainak népszerűsítésére. e jó tapasztalatok alapján létrejött megállapodás szerint a következő évben újabb 15-15 vendéglátóipari szakembert cserélnek, s ezt a gyakorlatot az azt követő években is fenntartják./mti/

--

bb 17. fogászati gondozás a cukorbetegknél

vid/tné/s zs cz

1965. november 24.

veszprém megyében a keszthelyi járásban, a hévizi gyógyfürdő kórház orvosainak részvételével megkezdtek a cukorbetegek stomatológiai vizsgálatait. az idejekorán történő beavatkozással ugyanis meg lehet menteni a cukorbetegek fogait. a járásban a cukorbetegek rendszeres fogkezelésének eredménye figyelemre-méltó: a statisztika szerint a gondozás megkezdése óta a cukorbetegknél több az egy főre eső természetes ép fogak száma, mint az egészségeseknél./mti/

--

10.10/a 1035P₂

- 17 -

Me

Me

bb 18. a politechnikai óra anyaga : gépkocsivezetés

vid/tné/s zs cz

1965 november 24.

a csongrádi batsányi jános gimnáziumban pozsár lászló és szucsán andrás pedagógusok tervei alapján a tanulók olyan kapcsolópadot építettek a politechnikai órákon, amelyen a gépkocsi vezetést gyakorolhatják a gimnazisták. a padba a gépkocsi vezetőfülkéjében lévő valamennyi kapcsolót és pedált beépítették. a különböző szerkezeteket lámpával és csengővel látták el. ha a diák jól kapcsol, a lámpa gyullad ki, ellenkező esetben a csengő szólal meg. a tanulók, a gépkocsiszereléshez jól értő oktatók irányításával kétezer órai munkával felújítottak egy beolvasztásra itélt roncs személygépkocsit. azok a diákok, akik a modellpadban már jól kezelik a kapcsolókat, most az iskola udvarán ezzel a gépkocsival gyakorolhatják az indulást, a tolatást, a gépkocsi kis sebességgel való mozgását./mti/

bb 21. naponta 16.000 főzőkanál exportra

vid/gó/s szf bs

1965. november 24.

a pomázi faiparosok ktsz-ben hat évvel ezelőtt kezdtek meg a fakanalak gyártását. akkor még 30.000 készült évente. többségét külföldre szállították. a pomázi fakanál igen kapós lett, s angliából, hollandiából, svájc-ból, belgiumból, meg a német szövetségi köztársaságból egyre több megrendelés érkezett. jelenleg hatvan féle méretben és formában naponta 16.000 fakanalat gyártanak a pomáziak gyertyán, jávor és hársfából az öt ország részére. a termelés növekedése azonban sok gondot okoz, mert szűkek a műhelyek, kicsi a raktár. a ktsz ezért saját erőből emeletreépítéssel bővítette az üzemet. az új részleget hamarosan átadják rendeltetésének./mti/

bb 22. szárba szökkent az augusztusi vetésű buza a fertődi üvegházban

vid/ká/-s cz

1965. november 24.

a fertődi növénymenesítési és növénytermesztési kutató intézetben a nemesítés meggyorsítása érdekében egy évben kétszer aratnak. az idén augusztusban a nyári keresztezésből származó, ugynevezett f-1 buzamagvakat cserepekbe vetették el. az első fagyok után vitték be a 400 cserép buzát a növényházba, ahol a növények szépen fejlődnek és már szárba szökkentek. a keresztezett búzákat január közepén érnek meg./mti/

10.23/a 10⁴ P₁₂e

--

- 18 -

bb 23. félmillió tő számú háztáji gazdaságok részére

vid/ká/sk/s cz

1965. november 24.

heves megyében a földművelésszövetkezetek az idei őszön több mint félmillió számú háztáji gazdaság részére és mintegy 100.000 gyümölcsfa-csemetével segítik a háztáji gyümölcsösök rekonstrukcióját. a gyümölcsfa-csemetéket az állami gazdaságokból szerzi be a káli és a hatvani lerakat és innen irányítják a községekbe. a háztáji gyümölcsösök felújítására a takarékszövetkezetek és az otp fiókok hitelt nyújtanak./mti/

bb 24. készül szolnok megye tanyavilágának szociográfiai térképe

vid/tné/s zs cz

1965. november 24.

szolnok megyében megkezdtek a tanyavilágának szociográfiai térképezését. a központi statisztikai hivatal megyei igazgatósága, a megyei tanács művelődésügyi osztálya, a mezőgazdasági nagyüzemek felméri a tanyai lakosság számát, szociális helyzetét, művelődési lehetőségét, foglalkozását. jászberényben, törökszentmiklóson és karcagon, továbbá öt község külterületén részletesen elemzik a tanyasiak életkörülményeit, munkaviszonyait. külön felméréseket végeznek olyan tanyavilágban, mint pórtelek, berekfüredő, ballapuszta, várkonyi-szőlő, amelyek a távlati terv szerint önálló községgé fejlődnek. külön megvizsgálják, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek majorközpontjai, üzemegységei milyen változást jelentenek a tanyai nép életére. december végéig teljes részletességgel elkészül a megye tanyavilágának szociográfiai és települési térképe. a vizsgálat tapasztalatait a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei szervezete dolgozza fel./mti/

10.23/a 10⁴ P₁₂e

- 19 -

bb. 27. megnőtt a külföldi kereslet a hegyaljai ásványi termékek iránt

vid/lk/e szf bs

1965. november 24.

a hegyaljai ásványbánya- és őrlőmű bányáiban termelt különböző ásványokat 14 országba exportálják. a világhírű porvidék lőszotakarója alatt található földfémek iránti keresletre mutat, hogy az idén már több mint 30 000 tonna különböző terméket szállítottak a szocialista, valamint a nyugati országokba, többet, mint tavaly egész évben. az év hátralévő részében még mintegy hatezer tonna bentonitot, perlitet, kovaföldet küldenek a külföldi megrendelőknek.

a legnagyobb kereslet az idén is a bentonit iránt mutatkozott. ennek az a magyarázata, hogy a bentonit minőségével elérték a világszínvonalat. a tervezettnél mintegy kétezer tonnával több kovaföldet szállítanak hollandiába, valamint a skandináv államokba. a műtrágya-hatóanyag hordozóanyagául szolgáló ásvány gazdaságosabb termelésére a tervek szerint jövőre külszíni bányát nyitnak. fokozódik az érdeklődés az építőiparban használatos perlit iránt is. eddig csak nyugat-németországi cégek vásárolták, az idén már franciaországba, jugoszláviába és ausztriába is jelentős mennyiséget küldtek a pálházán bányászott perlitből. /mti/

bb. 28. kétszázezer forint helyett huszezer forintért furhatnak kutat a termelészövetkezetek a törpe turbina-furóval

vid/lk/e szf bs

1965. november 24.

a dunántúli kőolajfurási üzem nagykanizsai telepének néhány dolgozója párhónapos kísérletezés után korszerű törpeturbina-furót szerkesztett víznyerő kutak furására. a berendezés két órán belül fur le egy kutat. a turbinát a zalai olajkutatók ebben az évben már üzemszerűen használják az olajkutató berendezések vízszükségletének biztosítására. egy év alatt másfélmillió forint megtakarítást értek el vele.

a berendezés azonban nincs kihasználva, noha a mezőgazdasági termelészövetkezetek nemcsak zala megyében, hanem az egész országban vízhiánnyal küzdenek és csak a nagy költséggel jutnak kuthoz. a hagyományos módszerrel mélyített kutak furási költsége általában kétszázezer forint körül van, a törpeturbina pedig huszezer forintért furja meg ugyanazt a kutat. /mti/

10.30/a 10. Ft. lre

- 20 -

M

bb. 26. bács megye üzemi könyvtáraiban

vid/sk/e sr cz

1965. november 24.

mindig friss könyvkészletből válogathatnak az olvasók. az szmt megyeszerte 140 letéti könyvtárat működtet, s ezekben 3-4 havonként rendszeresen cserélni tudják az olvasniyalót. az szmt könyvtármánya alaposan megnövekedett az utóbbi években: 1958-ban még csak 2 700, most már 51 000 kötet szépirodalmi mű és szakkönyv áll az olvasók rendelkezésére. /mti/

bb. 31. ezerkétszáz végzett tanuló a dolgozók iskoláiban, több mint egymillió mozilátogató oroszlányon

vid/j/e sr

1965. november 24.

oroszlányon különös gondot fordítanak a nagyrészt falugól városba került lakosság művelődési, szórakozási igényeinek kielégítésére. a tanács sikeresen teljesítette öt-éves művelődéspolitikai tervét. többek között kibővítették a művelődési házat. itt kapott helyet a zeneiskola is. száz tagu ifjúsági énekkart, irodalmi színpadot alakítottak, zenekar, táncsoport működik. egy másik régi épületet 400 személyes, színházi előadásokra is alkalmas teremmé alakították át. az idén már harmadszor szerveztek a megyei képzőművészek számára nyári telepet.

jelentős eredményeket értek el az általános műveltség növelésében is. a 18 000 lakosu városban az elmúlt öt év alatt mintegy ezerkétszázan végezték el a dolgozók általános iskolájának nyolcadik osztályát. a bányászok tanulmányainak megkönnyítésére önálló tantestületet alakítottak, hogy a váltakozó műszakhoz igazodják a tanítás. a tervidőszakban készült el a város harmadik általános iskolája. a gyakorlati műhelyek létesítésére, ezek felszerelésére négy-százezer forintot költöttek öt év alatt. az egyik általános iskolában megnyílt a gimnázium, amelyben már az idén érettségiznek az első növendékek. ebben az évben megkezdtek a gimnázium építését is. a városi könyvtár könyvtármánya az öt év alatt megduplázódott és már több mint tizen-hétezer kötet várja az olvasókat. a filmszínházaknak több mint egymillió látogatója volt a tervidőszakban. /mti/

10.35/a 11 - lre

- 21 -

M

bb. 29. műtrágyázási kísérletek 20 000 holdon

vid/ká/sk/e cz

1965. november 24.

az egyre fokozódó műtrágyagyártás és felhasználás új feladatok elé állítja a kutatókat. az értékes tápanyagok spontán felhasználása ugyanis nem mindig hozza meg a várt eredményt. dr. nyéki jeno egyetemi docens, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa most nagyszabású komplex műtrágyázási kísérlethez kezdett. négy somogy megyei termelőszövetkezetben, kádarkuton, balatonszabadiban, kaposulán és homokszentgyörgyön különböző talajadottságok mellett összesen 20 000 holdon folytatja megfigyeléseit. megállapítja, hogy milyen közgazdasági és üzemszervezési feltételek szükségesek ahhoz, hogy a fokozott műtrágyázás gazdaságos legyen. mutatókat készít arról, hogy a meglévő adottságok mellett milyen adagolás a legkifizetődőbb. kísérleteit a vegyipar közreműködésével végzi. az említett területen ugyanis kipróbálja a legújabb hazai és külföldi műtrágyákat, majd javaslatot tesz azok gyártására, illetve behozatalára. /mti/

...-

bb. 30. jelentős községfejlesztési eredmények bács-kiskun megyében

vid/tm/e sr cz

1965. november 24.

bács-kiskun megyében - a legutóbbi összesítések szerint - a 145 millió forintos községfejlesztési alapból szeptember végéig mintegy 100 millió forintot használtak fel. tovább bővítették a megye külterületi villanyhálózatát. baja és mélykút fúrdót kapott. huszmillió forintos költséggel, s a lakosság szorgos társadalmi munkájával az év végéig 31 kilométer portalanított közut, s 50 kilométer járda készül el a falvak belterületén. több községben épültek pedagóguslakások. solton orvosi rendelő és tanácsház készült el. madaras községben iskolai napközi otthont, két pedagóguslakást és postaházat avattak az idén. megszerte nagy értékű társadalmi munkával készülnek az újabb és újabb törpevizművek. ennek eredményeként bács-kiskun megye jelenleg első helyen áll a vízvezetékhalózat kiépítésében: 35 községben van vezeték ivóvíz. az idén kisszálláson, balotaszálláson és katymáron helyezték üzembe az új törpevizművet, bácsalmáson, solton, hartán és soltvadkerten a vízvezetékhalózat bővítését fejezték be. ezekkel együtt a megye 12 községében már teljes a vízvezetékhalózat. /mti/

...-

10.40/a 1105 Pie

- 22 -

M

bb. 32. szántíz gyermekápolónő tanul szombathelyen

vid/gk/e sr cz

1965. november 24.

szombathelyen 13 év óta működik csecsemő- és gyermekápolóképző iskola, ahol eddig 640 ápolónőt képeztek. az idén 44 új hallgatót vettek fel, s jelenleg 110 tanuló készül hivatására.

a tanulás mellett jut idő szórakozásra, társadalmi munkára is. rendszeresen rendeznek filmszemináriumot, klubesteket. a kollégiumban mintegy 1 500 kötetes könyvtár áll a hallgatók rendelkezésére. működik egy bábszakkörük is, amelynek tagjai a megyei kórház gyermekbetegeit szórakoztatják. a hallgatók patronálják a gencsapáti gyermekotthon is lakóit is. havonta kétszer meglátogatják az állami gondozott gyermekeket és ők az uttoró „avatószüleők,.. /mti/

...-

bb. 33. „kábeles,, kapcsolat szeged és tallinn között

vid/lk/e szf bs

1965. november 24.

a kábelművek szegedi gyáregysége és a szovjetunióbeli tallinn kábelgyárának műszaki dolgozói között szoros baráti-szakmai kapcsolat fejlődött a közelmúltban. a gyárak képviselői kölcsönösen meglátogatták már egymás üzemeit és kicserélték szakmai tapasztalataikat.

a tallinni szakemberek tetszését különösen megnyerték a műanyagtakarékosági intézkedések, amelyeket nemrég valósítottak meg a szegedi üzemben. házilag készített műszerekkel mérik, számlálókészülékekkel rögzítik, ellenőrzik a pvc-felhasználást. új módszerekkel mintegy 30 000 kiló pvc-t takarítottak meg fél év alatt. a tallinni üzemben ugyancsak megvalósíthatónak tartották a granulált pvc pneumatikus szállítását a tömlőzőgépekhez. ezzel egy-egy dolgozó napi 600 kiló műanyag mozgatási, emelgetési munkája alól mentesül.

a szegediek nemrég szintén kezdték a tallinnban tapasztalt hasznosítását. ezek közül legfontosabb a tömlőzőgépek elrendezése. ezzel az elrendezéssel sok fárasztó járkálástól kímélik meg a gépkezelőt, aki ezenkívül jobban ellenőrizheti a munkafolyamatot, s végeredményben javítja a minőséget. eddig három gépsort alakítottak át tallinni módra. /mti/

...-

10.45/a 1110 Pie

- 23 -

M

bb 34. évente négyezerkétszáz lakás elemeit gyártják előre az új győri házigyárban

vid/ls/s szf bs

1965. november 24.

győrt a harmadik ötéves tervben új házigyár épül, az építkezés előkészületeihez a napokban láttak hozzá a földmunkák megkezdésével. ennek során százezer köbméter földet mozgatnak meg. a hatalmas házigyár - amely évente 4.200 lakáshoz elegendő nagyságot gyárt - a terv szerint három év alatt készül el és nemcsak győrt, hanem egész észak-dunántúli ellátja előre-gyártott fal- és födemelemekkel.

a házigyár berendezéseit a szovjetunió szállítja, a kiszolgáló berendezések - daruk és más felszerelések - a hazai gyárakban készülnek, az építkezés százhatvan millió forintba kerül, ugyanennyibe kerülnek a berendezések is./mti/

..-

bb 25. százezer forint értékű társadalmi munka öt hevesi községben

vid/gk/s zs cz

1965. november 24.

heves megye domoszlói körzetéhez tartozó öt község földművelésszövetkezetei versenyt indítottak falujuk bolthálózatának és szórakozóhelyeinek fejlesztésére, markáz községben a társadalmi munkaakció keretében korszerűsítik a község vendéglátóipari üzletét s a kocsmá helyén új bisztró építését kezdték meg. a kiszerek és a szövetkezet alkalmazottai 30 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek a régi épület lebontásánál és az új építkezések megkezdésénél, domoszlón 16 000 forintos társadalmi munkával korszerűsítették az önkiszolgáló boltot és a presszót. viszontán körülkerítették a göngyölegtároló telepet, abasáron szolgáltató kombinátot építenek, kishánán pedig a szövetkezeti tagok segítségével új bolt épül, raktárral és pincével. a domoszlói körzetben az idén már mintegy százezer forint értékű társadalmi munkát végeztek a szövetkezeti tagok.
/mti/

..-

10.50/a MLEP

- 24 -

bb 35. megjelent a „savarja”

vid/gk/s sr cz

1965. november 24.

a vas megyei muzeumok értesítőjének második kötete. a 400 oldalas kiadvány magyar és német nyelven készült. huszonöt szerzője a megye három nagy és öt kisebb muzeumát, illetve azok legérdekesebb régészeti, néprajzi, természettudományi, történelmi anyagát ismerteti./mti/

bb 36. új nagyüzemi gyümölcsösök a bakony lábánál

vid/ká/tr/s cz

1965. november 24.

megkezdtek a gyümölcsstelepitést veszprém megyében. első sorban a gyümölcsben szegény bakonyvidéken alakítanak ki új nagyüzemi kerteket. a hegyvidék lábánál, a szélvédett fennsíkokon összesen 160 holdat ültetnek be csemetékkel. a románci termelőszövetkezet 60 holdas nagyüzemi őszibarackot telepít. a kiskun-ságéhoz hasonló talajú homok fennsíkokon első ízben telepítenek üzemi méretekben kajszibarackot, amely a tapasztalatok szerint kiváló minőségű termést hoz ezen a tájon. a kajszidunántúli termesztésének uttörője a pápateszéri közös gazdaság, amelynek területén 70 holdon telepítik az izletes gyümölcsöt. az ajkai iparvidék jobb ellátását szolgálja a devecseri termelőszövetkezet 30 holdas új törpe almáskertje./mti/

..-

bb 37. ötmillió forint terven fellüli nyereséggel zárt a szombathelyi erdőgazdaság

vid/ká/tr/s cz

1965. november 24.

a szombathelyi állami erdőgazdaság, amely vas megye területének huszonhárom százalékán gazdálkodik, sikeres esztendőt zárt. 1964-65. évi termelési értéke 143,200.000 forint volt, s a tervezett 9,800.000 forint helyett 14,5 millió forint nyereséget ért el. ez az eredmény annál is inkább dicséretre méltó, mivel a megyét számottevő árvíz-és belvízkár érte. az erdőgazdaság 134.000 köbméter fakitermelési tervét teljesítette. a fa 85 százalékát motoros fűrészekkel dolgozó erdészeti szakmunkások döntötték le. teljesítette a gazdaság a 461 hektár felújítási és 136 hektár telepítési tervét is. ezenkívül mintegy ötmillió facsemetét nevelt a termelőszövetkezetek részére, a közutak mentén pedig 211 hektárnyi területen fásított. az eredményes év lezárása után nagy akarással láttak hozzá a következő év még nagyobb feladatainak teljesítéséhez. az új évben 30.000 köbméterrel többfát kér tőlük a népgazdaság, mint a megelőzőben./mti/

..-

11.00/-a

- 25 -

bb 38. megkezdődött az írószövetség közgyűlése

tf/gk/s La

1965. november 24.

szerdán az ujjvárosháza tanácstermében megkezdődött a magyar írók szövetségének közgyűlése.

a tanácskozás elnökségében foglalt helyet szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, köpeczi béla, az mszmp központi bizottsága kulturális osztályának vezetője és aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese. ugyancsak az elnökségben foglalt helyet darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, dobozy imre, goda gábor, illés endre, veres péter, király istván, simon istván és cseres tibor.

részt vett a közgyűlésen a különböző művészeti szövetségek, társadalmi és tömegszervezetek számos képviselője, kulturális életünk sok más vezető személyisége.

darvas józsef megnyitójában megemlékezett a legutóbbi közgyűlés óta elhunyt írókról. a tanácskozás részvevői néma felállással adóztak aranyossy páll, reményi béla, sándor kálmán, remenyik zsigmond, kárpáti aurél, kellér andor, kis ferenc, dallos sándor, szüdi györgy, barta lajos, bóka lászló, földessy györgy és rubinyi mózes emlékének.

ezután a választmány beszámolóját a mai irodalom helyzetéről, az írószövetség funkciójáról és feladatairól dobozy imre, a szövetség főtitkára mondta el.

/ a beszámolót mai bb 8. számú hírünkben közöltük, az anyag felhasználható./

/folyt.köv./

11.10/a 1120 Pcs

- 26 -

bb. 39. újabb hóakadály a dunántúlon - huszonnégy óra alatt 934 köbméter szózott homokot használtak fel a budapesti utak szórására

ö hbj/lk/e La

1965. november 24.

szerdára virradó éjjel a fővárosi köztisztasági hivatalnak az erőket elsősorban az utak szórására kellett összpontosítania, arriappal kissé megolvadt hó ugyanis éjjelre megfagyott, jégbor-dák keletkeztek az utvonalakon. a fővárosi köztisztasági hivatal egyes utakra, amelyek különösen csuszósak voltak, s emiatt bal-esetveszélyesek, ugyanakkor forgalmasak, valóságos homokszőnyeget terített. huszonnégy óra alatt 120 kocsi összesen 934 köbméter szózott homokot szórt az utakra, ennek zömét az éjszakai órákban. a fővárosi köztisztasági hivatal huszonnégy óra alatt 3130 rendkívüli hőmunkást foglalkoztatott, közülük sokan ugyancsak segítettek az átkelőhelyeken a szórási munkákban.

mindennek meg is mutatkozott az eredménye, mert szerdán a kora reggeli órákban kissé meggyorsult már az autóbusszközlekedés, egyes vonalakon, mint például a 12-esen, az előirt menetrendet tarthatták a gépkocsivezetők. a fővárosi autóbusszüzem egyébként a tervben előirt 1091 autóbussz helyett 1094 kocsit küldött reggel forgalomba, ami elsősorban annak köszönhető, hogy a garázsokban megerősítették az éjszakai szerelő-szolgálatot és fagybrigádok vigyáznak a szabadban éjszakázó kocsikra. az utak gondos szórása sem teszi azonban mindenütt lehetővé a gyorsabb közlekedést, ezért még mindig zsufoltak az autóbusszok. a fővárosi villamosvasut 1743 kocsit indított a hajnali órákban a hálózatra, annyit, mint nyári napokon, s a váltóknál sem volt fennakadás. bár fagyálló folyadékot injektáltak a süritett levegővel működtetett berendezésekbe, néhol mégis elfagyásokat észleltek. a lefagyott berendezéseket a végállomásokon hozták rendbe.

a kpm közuti főigazgatóságának szerda délelőtti tájékoztatója szerint a pápa-jánosháza, a lövő-fertőszentmiklós és a jánosháza-sümege közötti utakon a hóakadályokat sikerült megszüntetni, ellenben a szerdára virradó éjszaka újabbak keletkeztek, így a 827-es csorna-szombathelyi uton hegyfalu és vasegerszeg között és a 843-as uton sárvár-vát között. győr-sopron, zala, vas, veszprém és fejér megyében összesen 32 összekötő ut járhatatlan. nehezen járható a 7-es ut nagykanizsa előtt, a 87-es kám-szombathely-kőszegi ut rum és szombathely között, a 61-es dunaföldvár-sásdi ut több szakaszon. a közuti igazgatóságok az utak felszabadítására utnak indították a hótakarító gépeket. amennyiben nem lesz újabb erős szél, az utak megtisztítása szerda estére várható. /mti/

11.15/a 1120 Pcs

- 27 -

bb. 40. megkezdték a szakadékba zuhant autóbusz kiemelését
- 12 könnyebben sérült utas már elutazott miskolcraól

vid/tm/e zs cz

1965. november 24.

a hollóstató környékén történt súlyos autóbusbaleset okának felderítését szerdán folytatta a borsod megyei rendőrfőkapitányság, a helyszíni szemle alkalmával a havas, csuszós országút ugynevezett „halálkanyarában”, féknyomokat nem találtak, s ezért elrendelték a 41 utasával szakadékba zuhant farmotoros autóbusz műszaki vizsgálatát. a mintegy 60 méteres mélységbe zuhant autóbusz kiemelését a rendőrség irányításával a honvédség és az aköv dolgozói már megkezdték.

a miskolci kórházak jelentése szerint a 26 sebesült - köztük 13 súlyos, nem életveszélyes - állapota változatlan. szerda reggel 12 könnyebben sérült utas, akiket a helyszínen részesítettek elsősegélyben, elutazott miskolcraól. a baleset körülményeinek tisztázására - az autóbusz műszaki berendezéseinek szakkerü átvizsgálásán kívül - kihallgatják gáspár jános békéscsabai lakost, az autóbusz vezetőjét.
/mti/

bb 41. megölte újszülött gyermekét - letartóztatták

vid/tné/s zs

1965. november 24.

a szolnok megyei rendőrfőkapitányság előzetes letartóztatásba helyezte farkas lászlóné 30 éves jászfényszarui lakost. farkasné a közelmúltban egészséges kislánynak adott életet. újszülött gyermekét nylonba burkolta és háza kertjében elásta. a gyilkosság okának felderítésére a rendőrség folytatja a nyomozást./mti/

bb 42. könyvtárigazgatók tanácskoztak kaposvárrott

vid/tné/s zs cz

1965. november 24.

kedden és szerdán tanácskozáson vettek részt az ország megyei és városi könyvtárainak igazgatói, kaposvárrott a palmiro togliatti megyei könyvtárban. a konferenciát várkonyi imre, a somogy megyei tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg, majd sallai istván, az országos széchenyi könyvtár könyvtártudományi és módszertani központjának fősztályvezetője tartott vita-indító előadást a megyei könyvtárhálózat munkaszervezeti kérdéseiről. előadás hangzott el a megyei könyvtárak módszertani problémáiról és a könyvtárosok ideológiai- politikai továbbképzéséről is./mti/

13.45/a H₁-P_{uc}

- 28 -

bb 46. időjárásjelentés

tr/s

la

1965. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1965 november 24-én, szerdán délben :

hideg idő, újabb havazások

a sarkvidékről származó hideg légtömegek közép-európán át haladva elárasztották dél-európa nagy részét is és a balkán félszigeten, valamint a földközi- tenger középső vidékén okoztak jelentékeny lehülést. az alpok felett egy gyenge, magasnyomású képződmény alakult ki és ott átmenetileg száraz az idő és erős volt az éjszakai lehülés. ezzel szemben nyugat-európa időjárását már az atlanti-óceán térségéből érkező nedves, enyhe óceáni levegő határozza meg, amely előrehaladása során sokfelé okoz csapadékos, szeles időt. ugyancsak változékony az idő és nagy területeken havazik finnországból és a szovjetunió európai területének északi vidékén.

hazánkban tegnap borult, szeles, hideg idő volt, országsszerte havazott. a dunántúlon és az északkeleti megyékben viharos északi szelek fújtak, ennek következtében hófúvások is keletkeztek. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-5 milliméter között volt, de a dunántúli déli részein a 7-10 millimétert is elérte. az ország nagy részét összefüggő hóréteg borítja. a hóréteg vastagsága 5-10 centiméter, de a dunántúli közép- hegységben és az északi hegyvidéken, valamint általában a 15-20 centimétert is meghaladja. a hőmérséklet napközben plusz 3 és minusz 3 fok között váltakozott, ma hajnalra a balaton-pilis- mátra vonaltól északra minusz 7, minusz 12, míg az előbb említett vonaltól délre minusz 3 - minusz 7 fokig hűlt le a levegő.

hazánkban ma délelőtt változóan felhős volt az ég, szórvaányosan kisebb havazásokkal. a hőmérséklet minusz 3 - minusz 9 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke minusz 0.8 fok volt, a sokévi átlagnál 4,3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén sülttedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig : ma kevés felhő, valószínűleg csapadék nélkül, éjszakai óráktól északnyugat felől ismét megnövekedő felhőzet, holnap többfelé havazás. mérsékelt, helyenként élénk szél. hideg idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 6 - minusz 11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 1, minusz 4 fok között.

a duna vizállása budapestnél 206 cm./mti/

13.50/a H₁-P_{uc}

- 29 -

bb. 43. hat megye népművelési szakembereinek tanácskozása
salgótarjában

vid/tm/e zs cz

1965. november 24.

baranya, csongrád, győr, komárom és veszprém megye művelődésiügyi vezetőinek, szakembereinek részvételével szerdán kétnapos tanácskozás kezdődött salgótarjában az üzemi népművelési munka fejlesztéséről. Kiss Imre, a Nógrád megyei népművelési tanácsadó vezetője adott tájékoztatót a salgótarjában és a bányavidéken folytatott népművelési tevékenységről, eredményeiről, majd a résztvevők a nagybányai bányász művelődési otthon gyakorlati munkáját tanulmányozták. /mti/

...-

bb. 44. a mahart közli,

k/hbj/e vg cz

1965. november 24.

hogyan a ráckeve-dömsöd-tass közötti személyhajójáratot november 24-én megszüntette. a hajójárat ezen a vonalon november 25-től már nem közlekedik. /mti/

...-

bb. 45. mezőgazdasági laboránsképző iskola nyílt nyíregyházán

vid/ká/sk/e la

1965. november 24.

mezőgazdasági laboránsképző iskola nyílt szerdán nyíregyházán a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézetben. az iskolán érettségivel rendelkező vállalati, illetve szövetkezeti dolgozók sajátítják el a mezőgazdasággal kapcsolatos kémiai és biológiai ismereteket. ebben az intézetben nevelnek laboránsokat a nyíregyházi konzervgyár, a gyümölcskombinát, a malomipari vállalat és az erdőgazdaság részére is. a hallgatók egyéves tanulás után szakvizsgát tesznek, s oklevelet kapnak. /mti/

...-

13.50/a 410 Puc

- 30 -

bb. 47. befejeződött a szüret tokajhegyalján

vid/ká/sk/s la

1965. november 24.

havas, novemberi télen fejeződött be a szüret tokajhegyalján. a rekonstrukció során újonnan termőre fordult területekkel együtt mintegy 9000 holdon szüreteltek az idén. az esős, napfényszegény nyár miatt a termés a korábbi éveknél kevesebb, s a minőség is gyengébb az előző évek átlagánál. a szüret befejeztével több mint 100.000 hektoliter idei must került sátoraljujhelyen, tolcsván, mádon, bodrogkeresztúron, tarcalon és másutt az egyéni szőlőtermelők, a hegyközségek, valamint az állami gazdaságok pincéibe.

a szüret legtovább a tarcali szőlészeti kutató intézet történelmi nevezetességű szarvas szőlőjében tartott, ahol ezen a héten szedték le az utolsó fürtöket. ezek a fürtök, amelyeken aszusodást is megfigyeltek, 24 fokos mustot adtak. jó termést takarítottak be a tolcsvai állami gazdaságban, ahol az idén 780 holdról szedték le a szőlőt. a gazdaság átlagtermése a kedvezőtlen időjárás ellenére is meghaladta a holdankénti 30 mázsát, s átlagosan 19 fokos volt a mustok cukortartalma. /mti/

..-

bb. 48. ünnepélyesen megnyitották a „kommunisták magyarországi pártja megalakulásának emlékmúzeumát”, - dr. Münnich Ferenc megnyitó beszéde

ol/gk/s zs la

1965. november 24.

a kmp megalakulásának 47. évfordulója alkalmából szerdán a XIII. kerület Visegrádi utca 15. számú házban, a párt egykori székházában dr. Münnich Ferenc, a politikai bizottság tagja ünnepélyesen megnyitotta a „kommunisták magyarországi pártja megalakulásának emlékmúzeumát”, az ünnepségen megjelent Fock Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, Nemes Dezső, a politikai bizottság tagja, az MSZMP párttörténeti intézetének főigazgatója, Cseterki Lajos, a politikai bizottság póttagja, a KB titkára, ott volt a központi bizottság több tagja, továbbá a munkásmozgalom sok régi harcosa, köztük Gárdos Mariska, Kelen Jolán, Klemens Béla, Kertész Rezső, Híkadé Aladár, a párt alapító tagjai, valamint Kun Béláné és Hidas Antal.

/folyt.köv./

14.40/a

- 31 -

me

bb 48./ ünnepélyesen..../ 1.folyt./s

- a kommunisták magyarországi pártjának megalakulása 47 évvel ezelőtt történelmi szükségszerűség volt - mondotta dr. Münnich Ferenc, - mert az őszirózsás forradalom az opportunizmus mocsarába fult. a forradalmi tömegek oroszország felé néztek, ahol a forradalom, a bolsevik párt vezetésével hatalmas irammal tört előre.

- hazánkban is voltak ebben az időben csoportok a szociáldemokraták baloldalán, vagy azon kívül is, amelyek megértették, hogy a forradalom továbbvitelére, forradalmi pártra van szükség. ez a követelmény akkor jelentkezett sürgetően, konkrét formában, amikor az októberi forradalomban részt vett hadifoglyok csoportja - Kun Béla és harcostársai : Karikás Frigyes, Jancsik Ferenc, Vántus Károly, Pór Ernő, Kellner Sándor, Rabinovics József és a többiek - hazatérve magukkal hozták az oroszországi szocialista forradalom tapasztalatait és Lenin forradalmi tanításait.

- Kun Béla és harcostársai gyorsan megtalálták a kapcsolatot a már itthon kialakult baloldali csoportokkal, a forradalmi szocialistákkal, hevesi Gyulával, Korvin Ottóval, Sallai Imrével, Mosolygó Antallal, továbbá a nagyüzemi bizalmiakkal, Klepkó Edével és más forradalmi munkásokkal. érintkezésbe léptek a baloldali értelmiségiekkel, a baloldali szociáldemokratákkal; alpári Gyulával, Rudas Lászlóval, Szántó Bélával, Szaton Rezsővel, Kelen Józseffel és más, a baloldalhoz tartozó párt- és szakszervezeti vezetőkkel. Kun Béla javaslatára 1918. november 24-én meg is alakították az új típusú forradalmi pártot, a kommunisták magyarországi pártját.

- ha visszatekintünk pártunk több évtizedes múltjára, akkor világosan láthatjuk, milyen döntő szerepet játszott népünk sorsának intézésében. hányszor próbálták ezt a pártot erkölcsileg és fizikailag is megsemmisíteni, hányszor jósolták meg annak pusztulását! alig három hónappal megalakulása után börtönbe vetették a pártnak szinte teljes központi bizottságát, azt remélve, hogy a párt szétesik. ennek ellenkezője történt. a párt a forradalom vezető ereje lett. a tanácsköztársaság leverése után Horthy fasiszta terroruralma hajtóvadászatot rendezett a kommunisták, a párt ellen. a párt azonban az illegális nehéz körülményei között is élt, dolgozott és harcolt a munkásosztály felszabadításáért, a magyar nép szabadságáért.

/folyt.k köv./
14.57/s

- 32 -

bb 48./ ünnepélyesen..../ 2.folyt./s

- Horthy véres terroruralma idején óriási veszteségek érték a pártot. olyan állammal kellett szembeszállnia, amely erőinek legnagyobb részét a kommunisták elleni harcra koncentráltta. ebben az egyenlőtlen harcban estek áldozatul mártirjaink, olyan elvtársak, mint Löwy Sándor, Sallai Imre és Fürst Sándor, Ságvári Endre, Kulich Gyula, Kilián György és sokan mások pártunk legjobb harcosai közül. ennek a múzeumnak többek között az is a feladata, hogy ismertesse azt a küzdelmes múltat, amelyen át a felszabadulásig eljutottunk, ismertesse hőseink életét, állítsa őket ifjúságunk elé a kommunista bátorság és önfeláldozás példájául.

- amikor a szovjetunió hősi vörös hadserege megszabadította országunkat a fasiszta hordáktól és a nyilas banditáktól, a párt volt az, amely az ország újjáépítésének élére állott és aránylag rövid átmeneti idő után népünket a szocializmus építésének útjára vezette és ma is ezen az úton vezeti.

- ez a múzeum pártunknak mértében kicsiny, de elvi jelentőségében nagyszerű intézménye, melynek feladata, hogy éltesse és ébren tartsa 1918-1919 forradalmi hagyományait, tiszteletben, megbecsülésben őrizze meg azok emlékét, akik Kun Béla vezetésével munkásosztályunkat a marxizmus-Leninizmus győzelmes útjára vitték. legyen ez a múzeum őrzője és népszerűsítője dicsőséges forradalmi hagyományainknak, dolgozóink és ifjúságunk soraiban.

- e múzeum megnyitása is egy lépést jelent abban az irányban, hogy - kiemelve a proletárdiktatura nagy történelmi jelentőségét - részben jóvátegyük azt, amit bizonyos időszakban ezen a téren elmulasztottak. szeretettel fordulunk e nagy történelmi időszak még majse élő veteránjai felé és köszöntjük pártunk egész tagságát, amely központi bizottságunkat követve, országunk dolgozóival együtt a szocializmus építésében megvalósítja a marxizmus-Leninizmus tanításait.

- a múzeum megnyitásakor köszönettel és elismeréssel fordulunk azokhoz, akik ennek a múzeumnak a megteremtését lelkes munkájukkal lehetővé tették, - fejezte be szavait dr. Münnich Ferenc.

a legújabbkori történelmi múzeum a kiállításon többszáz dokumentummal és számos tárgyi emlékekkel szemlélteti a párt megalakulásának történetét. külön emlékszobát rendeztek Kun Bélának, a párt első vezetőjének hagyatékából. az emlékmúzeumot hétfő kivételével naponta 10 és 18 óra között tartják nyitva.
/mti/

15.00/a

- 33 -

bb. 49. csempészeket, üzérkedőket ítéltek el

t bc/gg/e zs la

1965. november 24.

üzérkedők, a deviza- és a vámelőírások sorozatos megszegői felett ítélkezett szerdán délután a központi kerületi bíróság. az ügyben felelősségre vont hét személy az elmúlt évben összesen 130 alkalommal járt csehszlovákiában, s ott mintegy 270 000 forint értékű árut vásárolt fel. ezek nagyrészt vámbüntett elkövetésével hozták be az országba, s az árukat itthon üzérkedés útján, jelentős haszonnal értékesítették. közülük többen kiléptek munkahelyükről, hogy könnyebben üzlethessenek.

a bíróság lakatos jánosnét és németh jánosnét kilenc-kilenc hónapi, bus lászlónét, hosszú miklósnét, kelemen istvánét és szakállas árpádnét nyolc-nyolc hónapi, s. józsefnét - aki a cselekmény elkövetésekor fiatalkoru volt - négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. ezenkívül elrendelte a lefoglalt csempésárak elkobzását, s nagyobb összegű elkobzást pótló egyenérték megfizetésére kötelezte az elítélteket. /mti/

---

bb. 50. kifizették a 46. játékheti Lottó főnyereményt, 1 688 715 forintot

i kf/kf/e vg la

1965. november 24.

szerdán délelőtt az otp 13. kerületi, marx-téri fiókjában, családi körben, fizették ki a Lottó 46. játékheti főnyereményét. a nyertes, egy magát megnevezni nem akaró budapesti kisiparos a nyereményilleték levonása után „tisztán,, 1 688 715 forintot kapott kézhez. a nyereményt azonnal betétkönyvbe helyezte, s elmondotta, hogy felhasználásáról „családi tanács,, dönt majd. /mti/

---

bb. 51. elkészült a hetedik Lottóház

i kf/kf/e vg la

1965. november 24.

budán, a 2. kerület frankel leó utca 84. szám alatt befejeződött a hetedik Lottóház építése. a nyolcemeletes, 39 lakásos modern ház december 1-én adják át tulajdonosaiknak, a jutalomSORSOLÁSOK legszerencsésebb nyerteseinek.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság a Lottóházakban - a mártírok útjaiban, a muzeum körútiban, az üllői útiban, a flórián térben, a baross térben, a frankel leó utca 72. szám alattiban, és a mostani, 84. számuban - összesen 253 összkomfortos lakást, családi otthont adott a Lottózóknak. /mti/

---

c
15.10/a

- 34 -

bb. 52. új vasérctelepet találtak alsótelekes község határában

vid/lk/e szf cz

1965. november 24.

rudabányán, hazánk legnagyobb vasérclelőhelyén, hosszabb ideje kutatnak új ércmezők feltárása céljából. a kutatómunka eredményesnek bizonyult. a bányauzemtől hat kilométernyire, alsótelekes község határában az elmúlt három esztendőben több mint két négyzetkilométernyi területet vizsgáltak át és a fúróberendezések váltakozó mélységben különböző vastagságú vasérctörmzseket jeleztek. a geológusok megállapítása szerint ezen a területen, közvetlenül a föld felszíne alatt körülbelül egymillió tonna ércvagyron huzódik. egyrésze jó minőségű barnavasérc. az új ércmezőt - mivel a vasérctörmzseket sok helyen csak vékony földtakaró borítja - külszíni fejtéssel gazdaságosan lehet kibányászni. a bányanyitás megkezdését 1970-ben tervezik. /mti/

---

bb. 53. a debreceni csapályak új piaca spanyolország

vid/lk/e szf cz

1965. november 24.

spanyol üzletemberek jártak debrecenben, megtekintették a magyar gördülőcsapály művek üzemét és tárgyaltak a gyár vezetőivel. az év elején tízezer csapályat exportált a debreceni üzem spanyolországba és most az üzletemberek tolmácsolták, hogy elégedettek a magyar gyártmánnyal. ezuttal újabb szállításokra kötötték megállapodást. még decemberben különböző méretű golyóscsapályakat küldenek debrecenből madridba és barcelonába. érdeklődtek a spanyol üzletemberek vasuti ágytokcsapályak iránt is és mintát kértek belőlük. a magyar ágytokcsapályakat beszerelik a spanyol vasuti kocsikba, próbafuttatásokat végeznek, s ha kedvezőek lesznek a tapasztalatok, a hazai csapályipar új terméke, a vasuti kocsikhoz használatos ugynevezett ágytokcsapály is nagyobb tételekben jut el spanyolországba. /mti/

---

bb. 54. a vihasarkai honismereti szakkörök munkájáról tanácskoztak békéscsabán

vid/gg/e zs cz

1965. november 24.

békéscsabán szerdán tanácskozást rendeztek a vihasarkai honismereti szakkörök munkájáról, eredményeiről. dr. tábori györgy, a békés megyei muzeumok igazgatója elmondotta, hogy a vihasarokban ma már mintegy félszáz honismereti szakkör működik. /folyt.köv./

14,10/m

- 35 -

bb. 54. /a vihansarki...folyt./e

tagjai - tanárok, muzeológusok, történészek vezetésével - kutatják a táj múltját, gyűjtik feledésbe menő népszokásait, a népi orvoslásokat, régi babonákat és a felszabadulás utáni két évtized ipari, mezőgazdasági, kulturális eredményeit. a szakkörök segítenek a muzeumoknak is: sok régészeti lelettel, régi néprajzi tárggyal gyarapították a muzeumok gyűjteményeit. /mti/

...-

bb. 55. községi hangversenyek a kisvárdai járásban

vid/tm/e zs cz

1965. november 24.

csaknem 900 ismeretterjesztő előadást tartanak, mintegy ötezer kötettel bővítik a közművelődési könyvtárak állományát a járásban - jelentették be a kisvárdai járási tanács szerdai ülésén, ahol a következő hónapok népművelési programját vitatták meg. néhány községben - a kisvárdai zeneiskola közreműködésével - zenei ismeretterjesztő előadásokat és hangversenyeket is tartanak.

ezen kívül új honismereti szakkör létrehozását tervezik ajakon, berkeszen, papon, dombrádon, gévényben, nyirkarászon és zánonyban. /mti/

...-

bb. 56. szánkaravánok szállítják a kukoricát fejér megyében

vid/ká/sk/e cz

1965. november 24.

a zordra fordult időjárás sem bénította meg fejér megyében a mezőgazdasági munkát. a tsz-gazdák valósággal versenyt futnak az idővel, még mindig több ezer hold kukorica vár letörésre, s a felszántatlan terület körülbelül 90 000 hold. a közös gazdaságok mindent megtesznek, hogy idejében fedél alá kerüljön a termés, szerdán az 5 fokos hidegben is benépesült a havas natár. százak törték a tengerit, reggeltől késő estig dolgoztak a traktorok és a fogatok. a pótkocsis vontatók mellett a csuszós utakon valóságos szánkaravánok szállították az aranyárga csöveket. /mti/

...-

15,15/m

-36-

bb. 57. százötvenezer gyermek tesz kerékpáros kresz-vizsgát pest megyében - elsőnek a ráckevei járás általános iskolásai vizsgáznak

vid/gö/lk/e szf cz

1965. november 24.

szerdán, a magyar autóklubban rendezett sajtótájékoztón Matykó Vilmos, a klub főtitkára elmondotta: egyik legfontosabb céljuk, hogy a gyermekeket megismertessék a közlekedés szabályaival. a klub segítségével budapesten 400, vidéken pedig 300 pedagógus szerzett már gépjárművezetői jogosítványt, noha többségüknek nincs is gépkocsija. ezek a pedagógusok vállalták, hogy az iskolában megismertetik a gyermekeket a közlekedés szabályaival. erre azért van szükség, mert a gépjármű balesetek áldozatai között igen sok a gyermek. az idén októberig 1448 általános iskolás szenvedett közlekedési balesetet, közülük 30 meghalt. mivel egyelőre szervezett formában még nem foglalkoznak a gyermekek közlekedési oktatásával, a különböző társadalmi szervek - így a magyar autóklub is - tüzték ezt ki célul. a klubban hamarosan bizottság alakul, amely központi-lag irányítja és segédeszközökkel látja el a jogosítvánnyal rendelkező pedagógusokat.

a gyermekek kresz oktatásával kapcsolatos egyik kezdeményezésről Huszka János alezredes, a pest megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályának vezetője számolt be. elmondotta, hogy a pest megyei közúti balesetelhárítási tanács a magyar autóklubbal és az állami biztosítóval közösen - kísérletképpen - a megyében bevezeti a kerékpározó gyermekek vizsgáztatását. először a ráckevei járásban kerül sor a vizsgáztatásra. a járás 11 500 általános iskolása közül 10 200 ad majd számot kresz-tudásáról, s ha sikeres vizsgát tesz, arcképes igazolványt kap róla. a közúti balesetelhárítási tanács további terve, hogy a megyében tavasszal 150 000 gyermeket vizsgáztat le. az igazolvánnyal rendelkező gyermekek legjobbjából közlekedési járőröket szerveznek. a járőrök iskolák környékén, a községek forgalmasabb pontjain teljesítenek szolgálatot, s vigyáznak pajtásaik testi épségére. /mti/

...-

15,20/m

- 37 -

bb 58. vizsgálták a gardák a tihanyi „kutba”, - sikeres ősz-
végi halászdény a balatonon

vid/ká/gk/s cz

1965. november 24.

a balatoni halászati vállalatnál most kezdődött a munka dandárja, a halászok a keddi vihar okozta egy napos kény-
szerpinenő után szerdán már ismét tíz hajóval és összesen
mintegy ötezer méternyi hálóval kerítették a tetelekre gyülekező
halakat, a kifogott nemes halak arányánál meglátszik a tavaszi
halpusztulás, különösképpen a fogas - süllő kerül ritkábban
a hálóba, gardából és keszegekből viszont „bőkezűnek”, mutatkozik
a balaton, a rekordot a múlt hét végén érték el, amikor egyetlen
napon 312 mázsa halat fogtak ki a tóból, a balatonon ismét meg-
változott a haljárás, kilenc éve hiába keresték a halászok a gardát
a tihanyi partoknál, a nagyobb rajokat a balaton más részein kell-
lett felkutatni, az idei év meglepetése az volt, hogy a gardák újra
a „kutban”, gyülekeznek tetelekre, a tihanyi halászok legutóbb
egyetlen napon 207 mázsát szállítottak partra./mti/

bb 59. az ifjúság pályaválasztási problémáival, a lakóházak
tisztasági mozgalmával foglalkozott a fővárosi tanács végrehajtó
bizottsága

hi/gg/s zs cz

1965. november 24.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén
a pályaválasztással a fiatalok elhelyezkedési és továbbtanulási
problémáival foglalkozott, megállapította, hogy a szervezett
irányítás, a szülők és a tanulóifjúság körében végzett
felvilágosító munka hatására a fiatalok egyre jobban érdeklőd-
nek a különböző szakmák iránt, a mostani tanévben például
csaknem kétszerannyian jelentkeztek szakképzettséget adó közép-
iskolába, mint amennyi hely rendelkezésre állt, a divatos szakmák
azonban változatlanul nagy vonzerőt jelentenek, viszont a szak-
munkásiskolákba esztengályosnak, géplakatosnak - kellő számu
jelentkező niányában - a tervezettnél jóval kevesebb budapesti
fiatal tudtak felvenni, kevés a jelentkező a különböző építő -
ipari szakmákra is, kőműves tanulóknak például - a rendelkezésre
álló 263 helyre - mindössze hat budapesti fiatal jelentkezett.

/folyt. köv./
15,25/.

- 38 -

bb 59./ az ifjúság...../ 1.folyt./s

a végrehajtó bizottság ülésén hangoztatták : a fővárosi
munkaerő - utánpótlás csak úgy biztosítható, ha a fiatalok
- saját érdekükben is - az eddiginél nagyobb számban választ-
ják a népgazdasági szempontból fontos, s egyúttal nekik is jó
kereseti lehetőséget nyújtó szakmákat, amíg például a lakatos,
forgácsoló, építő és hasonló szakmát tanult ifjak azonnal el-
tudnak helyezkedni, addig a rendkívül tulterhelt „divatos”,
foglalkozási ágakban csak igen nehezen, vagy egyáltalán nem talál-
nak munkát.

a végrehajtó bizottság véleménye szerint a következő években
az eddiginél is szervezettebb pályaválasztási tevékenységet
kell kialakítani, az általános iskolából kikerülőök száma
ugyanis évről-évre nő, s három év múlva már körülbelül másfélszer-
annyi fiatal elhelyezéséről kell gondoskodni, mint az idén s a
középiskolák kapacitását bővíteni már nem lehet, a fővárosi
pályaválasztási tanács az érdekelt társadalmi szervekkel együtt-
működve, továbbra is sokoldaluan segíti az ifjúságot tovább-
tanulási, elhelyezkedési problémáinak megoldásában.

a budapesti lakóházak tisztasági mozgalmáról is tárgyalt
a végrehajtó bizottság, a vöröskereszt jelentése szerint a mozgalom
különösen az utóbbi két évben ért el figyelemreméltó
fejlődést: több mint hatvanezer ház lakói vállalták az épület
környezetének, közösen használt helyiségeinek rendben tartását,
a fővárosi termelőszövetkezeteiben a „tisza gazdaság - jó
egészség”, mozgalom dicsekedhet szép eredményekkel, a xv.
kerületi béke, a xviii. kerületi szabadság és a xxi. kerületi
duna tsz-ben például orvosi szobát létesítettek, s a többi közös
gazdaságban is berendeznek majd egészségügyi helyiségeket.

az ülés napirendjén szerepelt az ugynevezett védett
utca nevekről szóló előterjesztés, a végrehajtó bizottság
ugyanis gondoskodni kíván arról, hogy - az azonos utcael-
nevezések folyamatos megváltoztatásával párhuzamosan - a város-
történeti emlékeket őrző, tehát nagyománys jellegű, közismert
utca nevek változatlanul megmaradjanak, védettséget nyerjenek,
a tanácsi szervek erre vonatkozó javaslatukat előzőleg a párt-
történeti intézetnek, a történeti múzeumnak, a levéltáraknak és
más érdekelt intézményeknek is megküldték s velük egyetértés-
ben terjesztik elő a javaslatot, amelynek alapján a végrehajtó
bizottság egyelőre 35 budapesti utca nevének védetté nyil-
vánításáról hozott határozatot, az utcaelnevezések felülvizsgálása
tovább folytatódik, s később sor kerül a személyekről elnevezett,
azonos hangzásu utcák nevének rendezésére, illetve védetté nyilvá-
nítására is./mti/

..-

15.58/s

- 39 -

bb 60. ezer tonnás óriás uszályt adtak át balatonfüreden

vid/lk/m/szf

1965. november 24.

a magyar hajó- és darugár balatonfüredi üzemegységében szerdán ezer tonnás óriás uszályt adtak át. a mahart megrendelésére épített hajó teljes egészében hegesztett szerkezetű, a lemezek összeillesztését röntgen-készülékkel ellenőrizték. az uszályba rendkívül erős bordarendszert építettek és ezzel vasérc fuvarozására is alkalmassá tették. korszerű személyzeti lakótereket is be rendeztek a hajón. /mti/

---

bb 61. bíró józsef külkereskedelmi miniszter hazaérkezett

k sz/tr/m/vg

1965. november 24.

bíró józsef külkereskedelmi miniszter szerdán hazaérkezett varsóból. a miniszter néhány napig prágában majd varsóban tartózkodott, s aláírta az 1966-1970. évekre vonatkozó hosszulejáratu magyar-csehszlovák illetve magyar-lengyel árucsereforgalmi megállapodást.

hazaérkezett dr. mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes prágából. mulató jános részt vett a magyar-csehszlovák hosszulejáratu megállapodás aláírásának előkészítésében és aláírta az 1966. évi árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. /mti/

---

bb 62. elkészült a 6-os ut pécse átvezető első szakasza

vid/lkk/m/szf

1965. november 24.

a mecsek lejtőjére épült pécse egyik legfőbb jellegzetessége a sok girbe-görbe, szűk utca, amely nem csekély gondot okoz, ha a közlekedés gyorsításáról, korszerűsítéséről van szó. a város tervezőinek elsőrendű feladatuk hogy a történelmi belvárosban is módot találjanak megfelelően széles egyenes utak kialakítására. ennek a programnak fontos része a budapest-pécse közötti 6-os műutnak városon átvezető szakasza. megépítése évekre szóló munkát jelent az utjába eső házak lebontása miatt.

a tizenegy kilométer hosszú gyorsforgalmi ut első négyszáznegyven méteres szakaszát szerdán délelőtt nyitották meg a forgalomnak. a 2,5 millió forint költséggel épült nyílegyenes ut szélessége tíz méter. az új ut lehetővé teszi, hogy a rendkívül zsúfolt, forgalmi dugókkal terhelt központi városrészben javuljanak a közlekedés feltételei. /mti/

16.45/m

- 40 -

bb 65. budapestre érkezett a román tandarica bábszínház

t s gk vm sr

1965. november 24.

szerdán budapestre érkezett a román tandarica bábszínház 30 tagu együttese. az európa-szerte ismert társulat egy hétig vendégszerepel az egyetemi színpadon. vendéggjátékuk idején tartják a nemzetközi báb- művész szövetség, az unima magyar tagozatának ii. közgyűlését.

a tandarica színház művészei három alkalommal a felnőtteknek és háromszor a gyermekeknek mutatják be produkcióikat a pesti barnabás utcában. először november 26-án, este mutatkoznak be a felnőtt nézőknek az „én és az anyag”, című satirikus műsorukkal. a kabaré magyar nyelvű narrátora szabó lajos, a kolozsvári magyar színház művésze. műsorukat november 28-án és 29-én megismétlik. gyermekműsoruk „a kíváncsi kiselefant”, című kétrészes mesejáték. r. kipling írását n. cassian dolgozta át bábszínpadra. az ifju nézőknek vasárnap, hétfőn és kedden délelőtt tartanak előadást az egyetemi színpadon. /mti/

---

bb 66. kodály zoltánt

i ol hné vm sr

1965. november 24.

a finn zeneművészeti társaság közelmultban tartott közgyűlésén a társaság tiszteletbeli tagjává választották. /mti/

---

bb 63. országos vízgazdálkodási értekezlet kecskeméten

vid lk vm szf

1965. november 24.

az országos vízügyi főigazgatóság és az észak-bács-kiskun megyei vízmű vállalat közös rendezésében vízgazdálkodási munkaértekezletet tartottak kedden-szerdán kecskeméten. a kétnapos megbeszélésen a víz- és csatornamű vállalatok, valamint az illetékes főigazgatóságok képviselői vettek részt az ország minden részéből.

alföldi györgy, az országos vízügyi főigazgatóság vízellátási és csatornázási főosztályának helyettes vezetője tartott vitaindító előadást. a továbbiakban számos előadás hangzott el a vízellátási, a csatornázási, valamint a fürdőszakágazat időszerű műszaki, gazdasági és víztakarékossági kérdéseiről. a tanácskozás fő célja a jobb, a takarékosabb vízgazdálkodási lehetőségek feltárása, megvitatása volt. a takarékosági szempontok messzemenő figyelembe vételével készül majd el a vízgazdálkodás további terve. /mti/

16,50/m

- 41 -

bb 64. gyakoribbak az árvizek - 1967-ben megkezdődik a második tiszai vízlépcső építése - sajtótájékoztató az árvédelemről és a vízgazdálkodásról

t sb/tné/m/vg

1965. november 24.

a magyar sajtó háza rózsza ferenc termében szerdán dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője sajtótájékoztatót tartott az árvízvédelem és a vízgazdálkodás időszerű kérdéseiről. elmondotta, hogy csaknem 100 millió forint értékű munkával most már befejeződött az ideiglenes árvizektől megviselt töltések helyreállítása. ezenkívül a nyáron legnehezebben védett területeken összesen 30 kilométer hosszú gátszakaszt jelentősen megerősítették, s ezek az árvédelmi vonalak már egy méterrel magasabbak, mint az árvíz eddigi maximális szintje. az utóbbi 10 évben másfél milliárd forintot fordított az ország az árvédelem fejlesztésére: a mederszabályozással, a töltésezéssel, a vízgyűjtő területek erdőinek megritkulásával mind több csapadékvizet kapnak a folyók. a hordalék viszont a folyómedret tölti, emeli. ezért gyakoribb és a korábbiaknál magasabb árullámokra lehet számítani. a duna, a tiszta és a többi nagy folyó mentén tehát a jövőben is megkívánt biztonság elérésére fokozatosan több mint 40 millió köbméter földdel kell megerősíteni a régi gátakat, s új töltéseket kell építeni.

a minisztertanács határozatának megfelelően gyorsítják az árvédelmi, a folyamszabályozási és a vízrendezési munkákat. a duna mentén a következő években dunaföldvárától délre mintegy 100 kilométer hosszú töltésszakaszt erősítenek, hogy minden tekintetben megfeleljen majd az előírt biztonságnak. a síóba benyomuló dunai árvizek kizárására árvízkaput építenek a síó torkolatához. ezzel egyúttal szakszárdig a rendszeres hajózásra is alkalmassá teszik a síót, továbbá több öntözővizet adnak majd a partmenti gazdaságoknak. árvízkaput kap baján a dunavölgyi főcsatorna torkolata is. a harmadik ötéves tervben befejezik a zagyva és a tarna árvízmentesítését, továbbá sor kerül a dráva, a mura, az ipoly és a bodrog régi gátjainak megerősítésére és új töltések építésére. intézkedési tervet dolgoztak ki az árvédelem szervezetének és felszerelésének korszerűsítésére is.

magyarországon a vízhiány sokszor nagyobb gondot okoz, mint az árvíz. 1960-ban és a következő két aszályos évben átlagosan 4 milliárd forinttal kevesebb volt a növénytermesztés bevétele, mint 1959-ben, amikor viszonylag elegendő csapadékot kapott az ország. az alföldön, főleg a tiszta környékén van a legnagyobb kiterjedésű aszályos terület, ahol nemcsak a mezőgazdaság, hanem az ipar vízellátása is nagy nehézségeket okoz, mert éppen a legfontosabb időszakban, nyáron szállítja a tiszta a legkevesebb vizet. ezért 1967-ben megkezdődik a második tiszai vízlépcső építése. kisköre és abádszalók község térségében 1973-ra fejeződik be a beruházási munkák első szakasza.

17,00/m

- 42 -

/folyt.köv./

bb 64. /gyakoribbak... 1. folyt./ m

ennek keretében felépül a medenduzzasztómú, a vizierőtelep, a hajószlip, a 122 négyzetkilométeres kiterjedésű és 260 millió köbméteres víztározó, két öntöző főcsatorna kezdeti szakasza, valamint a szükségesnél több vízzel érkező árullámokat levezető hullámtéri duzzasztómú. az új vízlépcső már az építés első szakaszának végén 120 000, később pedig összesen 500 000 holdnyi mezőgazdasági terület öntözését teszi lehetővé. az erőmű majd évi 120 millió kilowatt-óra villamosenergiát termel. a duzzasztás következtében pedig a tiszta két vízlépcsője között, 120 kilométeres folyamszakaszon a hajók majd évi 100 helyett 270 napon át közlekedhetnek.

a kormány nemrégiben hagyta jóvá az országos vízgazdálkodási kerettervet, amely hosszú időre meghatározza a különböző vízügyi ágazatok fejlesztésének tennivalóit. vízgazdálkodás tekintetében ezt a kerettervet kell alapul venni a népgazdaság valamennyi ágazatának távlati és éves terveiben is. az átfogó keretterv többek között a tiszta vízhiányának pótlására duna-tiszta csatorna építését irányozza elő. megállapítja ez a terv, hogy a különböző vízpótlási lehetőségek kihasználásával magyarországon 4 millió holdra növelhető az öntözött mezőgazdasági terület. jelenleg a lakosság 40-45 százaléka kap ivóvizet a közművektől, s a keretterv előirányzata szerint ezt az arányt fokozatosan 83 százalékra növelik. így 1970-ig 150-200 községben épül új vízmű, amely mintegy félmillió falusi lakost lát el egészséges ivóvízzel. ezenkívül 1970-ig további mintegy félmillió ember kap közműves ivóvizet az iparvidékeken és a városi településeken is.

a sajtótájékoztató dégen imre beszámolt még a magyar vízügyi szervezet nemzetközi kapcsolatainak fejlődéséről is, végezetül az újságírók kérdéseire válaszolt. /mti/

...-

bb 69. jelentkezzenek a károsultak

tm/m/zs

1965. november 24.

varga béla 33 éves büntetett előéletű foglalkozás nélküli, budapest 21., kerületi damjanich jános ut 14/b szám alatti lakos. összeköttetéseire hivatkozva órát és orkánkabátot kínált eladásra, a nemlétező árukért többektől esetenként 300-500 forintot csalt ki. a 21. kerületi rendőrkapitányság sorozatos büncselekmény elkövetése miatt előzetes letartóztatásba helyezte. kéri a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést varga ellen, jelentkezzenek budapest 21. kerület, tanácsháza tér 23 szám alatt. /mti/

...-

17.05

- 43 -

bb 67. a jövő év tavaszától ismét kötelező lesz a motorosoknak a bukósisak

hné vm zs

1965. november 24.

a belügyminisztérium és a belkereskedelmi minisztérium illetékesei tájékoztatták az mti munkatársát a motorosok bukósisak-viseléséről. elmondták:

- az év nyarán a belügyminiszter utasította a rendőri szerveket, hogy további intézkedésig ne tegyenek feljelentést azokkal szemben, akik a közúti forgalomban motorozás közben nem viselnek bukósisakot. a rendelkezésre azért volt szükség, mert a kereskedelem nem tudott kellő mennyiségű bukósisakot a vásárlók rendelkezésére bocsátani. a bukósisak-gyártás azonban most már folyamatos s jelenleg a már megvásárolt és a kereskedelem rendelkezésére álló bukósisakok az összes igénynek több mint 80 százalékát fedezik. ezért a belügyminiszter úgy rendelkezett, hogy 1966 március 31-től ismét kötelező a bukósisak használata, mind a motorkerékpár vezetőjének, mind pedig utasának. akiknek járműve a kresz-módosításban foglaltak alapján került át a motorkerékpár-kategóriába - azokra - tehát a volt segédmotoros kerékpárok tulajdonosaira - ez a rendelkezés egyelőre nem vonatkozik.

a belügyminisztérium illetékes szervei felhívják az érdekelt motorkerékpár-tulajdonosokat/üzemeltetőket, hogy a bukósisakot 1966 március 31-ig szerezzék be. a boltokban bőségesek a készletek, a folyamatos beszerzésnek tehát nincs akadálya és ezzel a torlódás is elkerülhető. aki a közölt időponton túl bukósisak nélkül motorozik, a hatályos rendelkezés értelmében 1000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható./mti/

- . -

bb 70. új vétő-állomás kisvárdán

vid gg vm zs

1965. november 24.

szerdán kisvárdán új vétő állomás kezdte meg működését, amely a járási kórház igényeit elégíti ki. a korszerű létesítmény első vendégei a kisvárdai fém- és falpari ktsz dolgozói voltak: közülük harmincötven jelentek meg önkéntes vétőadásra./mti/

17.15/gy

- . -

- 44 -

bb 68. befejezték a nyomozást az „ámokfutó” autókázó ügyében

tm vm zs

1965. november 24.

a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete befejezte a nyomozást jónás józsef 24 éves üvegező ügyében, aki november 12-én a lenin körúton gépkocsival felszaladt a járdára és az egyik ház falának ütközött. a vizsgálat megállapította, hogy jónás és pestalicz andrás 20 éves gépkocsivezető a nyolcadik kerületi üveges ktsz dolgozó. megismerkedtek két nővel, akiknek megígérték, hogy elviszik autózni őket. a gépkocsivezető átadta a garázskulcsot ivócimborájának azzal, hogy hozza ki a ktsz személygépkocsiját. az ittás jónás - aki vezetői jogosítvánnyal nem rendelkezik - a garázból kihozott gépkocsival a megengedett sebességnél gyorsabban hajtott. a józsef körút és a népszínház utca sarkánál összeütközött egy személyautóval, de tovább hajtott. a lenin körút 23 szám előtt azonban felrobogott a járdára, és a ház falának ütközött. a baleset következtében jónás lábtörést szenvedett. ügyét előzetes letartóztatásba helyezés mellett átadják az ügyészségnek vádemelési javaslattal. pestalicz andrást szintén felelősségre vonják./mti/

- . -

bb 72. együttműködési szerződés a szegedi és az ogyesszai egyetem között

t vid sk vm sr

1965. november 24.

a szegedi egyetemek dugonics téri központi épületében szerdán délután ünnepélyesen aláírták az ilja iljics mesnyikovról elnevezett ogyesszai állami egyetem és a szegedi józsef attila tudományegyetem 1966 évre szóló együttműködési szerződését. a dokumentumot dr. szabó zoltán akadémikus és alekszandr ivanovics jurcsenko professzor, a két felsőoktatási intézmény rektorai látták el kézjegyükkel.

az új együttműködési terv megeremti a lehetőségét, hogy szeged és szovjet testvérvárosa, ogyessza között tovább szélesedjenek a baráti és a tudományos kapcsolatok./mti/

- . -

bb 73. a főközlekedési utakon nincs hóakadály

i hnj gg vm vg

1965. november 24.

a kpm közúti főigazgatóságának szerda esti tájékoztatása szerint a főközlekedési utakon már nincs hóakadály s a dunántúlon harminckettőről tizenegyre csökkent a hótorlaszok miatt járhatatlan összekötő utak száma./mti/

- . -

17,20/m

- 45 -

Wc

bb 71. összefüggés a hőmérséklet és a növények vízfogyasztása között - érdekes doktori értekezés a zöldségnövények öntözéséről

i ms/gg/m/zs

1965. november 24.

szerdán védte meg doktori disszertációját a tudományos minősítő bizottság előtt cselőtei lászló, a gödöllői agrártudományi egyetem professzora. az érdekes disszertáció tárgya a zöldségnövények öntözése volt. a professor vizsgálódásai során elsősorban azt kívánta tisztázni, hogy milyen feltételek szükségesek a különböző termelési célokhoz és növényfajtákhoz, tájradottságokhoz igazodó öntözési rendszer kidolgozásához. kitűnt, hogy a növények vízigényének meghatározásánál fontos szerepük van a környezeti tényezőknek a hőmérsékletnek, a levegő páratartalmának, valamint a talaj nedvességtartalmának. lényegesen befolyásolja az öntözés mértékét és hatását a táj, ahol a növényt termesztik, továbbá a termesztett növényfajta, a termesztés ideje és intenzitása. megállapították, hogy a legkedvezőbb vízellátási körülmények között a tenyészidő alatt átlag napi 3 milliméter körül van a növény vízfogyasztása, de a fejlődés fő szakaszában, különösen nyáron, ennél lényegesen magasabb lehet, egyes napokon 7-8 milliméterre is felmehet.

a disszertáció kifejtette, hogy az öntözéssel olyan vízmenyiséget kell a talajba juttatni, amely a csapadék, a talaj nedvességtartalma továbbá az öntözővízpárolgásából adódó veszteség figyelembevételével a legkedvezőbb vízellátást biztosítja a növény számára. az ország zöldségtermesztő vidékei között sok év átlagában 1-1.5 celsius fokos hőmérsékleti különbség található. ez a látszólag kis különbség szintén lényegesen befolyásolja a növények vízfelhasználását. a vizsgálatok ugyanis azt mutatják, hogy minden celsius foknyi eltérés 10-15 százalékkal változtathatja meg a növény vízfogyasztását. nagyon fontos az öntözés időpontjának helyes megválasztása, ami növényenként különböző. a zöldségnövényeknél egy alkalommal leghelyesebb 40 milliméternyi öntözővizet juttatni a területre.

az öntözés hatását vizsgálva többek között megállapítható, hogy jelentékenyen növeli például a gyümölcs nagyságát és még inkább a gyümölcsök számát. uborkánál, paprikánál, paradicsomnál például a terméstartalom zöme ennek tulajdonítható. a kísérletekben a különböző zöldségnövényeknél nem egyszer 100 százalékos meghaladó terméstartalom növekedést tapasztaltak.

a kutatási eredmények lehetővé teszik az eddiginél gazdaságosabb és a növények életfeltételeihez jobban igazodó öntözési rendszer kidolgozását. megkezdődtek a vizsgálatok annak tisztázására is, hogy az öntözés milyen új igényeket támaszt a trágyázás, a talajmunka, a növényvédelem tekintetében. /mti/

-. -

17.430/-n

-46-

bb 74. a magyar-csehszlovák történész vegyesbizottság ülészsaka debrecenben

vid hné vm sr

1965. november 24.

a magyar-csehszlovák történész vegyesbizottság debrecenben szerdán tartotta ülését. a beszámoló kettős évforduló jegyében kezdődtek meg: a történészek a felszabadulás évfordulójának történelmi tényéről és a vegyesbizottság öt éves működéséről emlékeztek meg. a kossuth lajos tudományegyetem történelmi intézetében jarosláv dubnický pozsonyi egyetemi tanárnak, a csehszlovák delegáció vezetőjének előzetes megbeszélés után kezdődött az ülészsaka. a megnyitót dr. léderer emma, budapesti egyetemi tanár, a vegyesbizottság magyar csoportjának elnöke mondotta. dr. milan hübl, a szocialista országok története prágai intézetének tudományos munkatársa tartott előadást „a forradalmi változások problematikája csehszlovákiában 1945-1946-ban”, címmel. ezt követően dr. berend t. iván, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanára előadására került sor, aki a magyarországi népi demokratikus fejlődés gazdasági problémáit elemezte.

az ülészsaka csúsztatón fejeződik be magyar történészek korreferátumaival. /mti/

-. -

bb 76. a dokumentumok kétségbevonhatatlanul bizonyítják török sándor nsk-diplomata fasiszta multját

i vt hné vm zs

1965. november 24.

török sándornak, a német szövetségi köztársaság izraeli nagykövetsége tanácsosának ügyét a magyarországi közvélemény is érdeklődéssel kíséri. a magyar távirati iroda munkatársa kérdésekkel fordult szőnyi jánoshoz, a nácizmus üldözöttei bizottságának titkárához, aki a következőket mondotta:

- david giladi, izrael állam budapesti ideiglenes ügyvivője, november 19-én bizottságunknál megtekintette a török sándor fasiszta multját bizonyító eredeti dokumentumokat, amelyeknek fotokópiái az itthoni és a külföldi sajtóban korábban megjelentek. az ügyvivőnek bemutattuk török sándor 1943 június 20-án kelt kézírásos, nyilaskeresztes párti belépési nyilatkozatát; nyilaspárti nyilvántartó kartonját, amelynek tanúsága szerint 1944 októberéig rendszeresen fizette a havi 5 pengős tagsági díjat; szálasinak tett hűségnyilatkozatát, valamint egy 1945 február 28-án kelt, török kézjeggyel és a kiadványozókhoz intézett utasításával ellátott okmányt, amelyből egyértelműen kiderül, hogy török sándor bonyolította le a nyilas „parlament”, kitelepítését németországba.

/folyt. köv./
18.05

- 47 -

Mt

bb 76. /a dokumentumok ... 1. folyt./ m

arra a kérdésre, van-e valamilyen jele annak, hogy valamely más ország diplomáciai képviselője, vagy jogi személye meg akarja tekinteni az anyagot, vagy fotokópiákat kér, - a válasz a következő volt: ennek egyetlen komoly jele az ilyen irányú konkrét kérés lenne. ilyen kérés azonban nem érkezett hozzánk.

vannak-e újabb fejlemények, kerültek-e elő újabb dokumentumok, kíván-e kommentárt fűzni az eddigiekhez? - hangzott a **következő** kérdés.

- bizottságunk török múltját illetően egyéb terhelő adatokkal is remélkezik, ezeket most tanulmányozzuk, s így velük kapcsolatban még korai volna nyilatkozni. megragadom azonban a lehetőséget, hogy néhány tényre felhívjam a figyelmet:

- a dokumentumok első, magyarországi közzététele után dokumentumokat és az ellene emelt vádakat török hamisítványnak, illetve koholmánynak minősítette. izraeli lapjelentés szerint, azóta a bizonyítékok súlya alatt már beismerte, hogy felesküdtöt szálásra, és hitelesnek ismerte el a nyilas parlament kitelepítésében való részvételét tanúsító okmányt is. a megcáfolhatatlan bizonyítékok ellensúlyozására török és védelmezői azt akarták elhíttetni, hogy török sándor a háboru alatt a szövetséges hatalmak béépitett embere volt, és üldözötteket mentett. ennek igazolására egy dr. balogh mária nevű - jeruzsálemi lakost állítottak a közvélemény elé, aki állítólag közjegyző előtt, eskü alatt vallotta, hogy török őt 1944-ben a budapesti gettóban rendszeresen látogatta és külügyminisztériumi értesülésekkel látta el. ugyanez a balogh mária néhány nappal ezelőtt az izraeli sajtónak adott interju közben elszólta magát, elmondta, hogy sohasem volt a budapesti gettóban.

- török az 1945 áprilisában a dresdner bank-ban felvett 4 millió márkával kapcsolatban azt állítja, hogy csak 1945 februárjában és márciusában vett fel a bankban pénzt, ezt azonban nem saját céljára használta fel, hanem az akkor németországban állomásozott magyar katonai egységek élelmezésére és zsoldjára. ezek az egységek azonban köztudomásulag a hitleri hadsereg utolsó fegyvertársai voltak. úgy vélem, ezekhez a tényekhez felesleges minden kommentár, - fejezte be nyilatkozatát szőnyi jános. /mti/

-...-

18.20

- 48 -

bb 75. tiltakozás a szudáni kommunista párt betiltása ellen

i di gg vm zs

1965. november 24.

a budapesti orvostudományi egyetemen és az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi karán szerdán gyűlésen tiltakoztak a fiatalok a szudáni kommunista párt betiltása ellen. felháborodott szavakat bolygezték meg a törvénytörtő intézkedést, s az emberi szabadságjogok védelmében követelték a döntés megváltoztatását./mti/

-...-

bb 77. lengyel karikatúra-kiállítás budapesten

t áe j vm sr

1965. november 24.

a budapesti lengyel kultura helyiségében szerdán nagy érdeklődés mellett nyitották meg két lengyel karikaturista: karol fenster és julius puchalski kiállítását. a megnyitó ünnepségen részt vett a magyar képzőművészek szövetségének több képviselője. megjelent jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

kaján tiber grafikusművész méltatta a lengyel művészek munkásságát./mti/

-...-

bb 78. a csongrád megyei biztosítási és önszegélyező csoportok

j/m/zs

1965. november 24.

száz tagja szerdán ellátogatott a hazafias népfront országos tanácsának székházába. a népfront klubjában találkoztak nagy dániellel, az elnöki tanács tagjával, a megye országgyűlési képviselőjével és z.nagy ferencsel, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökével. a megjelenteket dr. szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára üdvözölte. /mti/

-...-

19.03/m

- 49 -

bb 79. kötelesség teljesítéséért jogtalan vagyoni előny -
tiz hónapi szabadságvesztés

t bc/hné/m/

1965. november 24.

aross tiber, a heves megyei termelőszövetkezeti tanács jogászként helyettesítési díj címén több mint 12 000 forintot vett fel a járási termelőszövetkezeti jogi irodáktól, a pénzt azért kapta, amiért a tsz-ek különféle jogvitás ügyeiben a megyeszékhelyen eljár, holott feladatához tartozott az ezek intézésében való közreműködés is. ezenkívül körlevelében járásonként havi 150 forintot próbált „felszámítani”, különböző irányító és szervező munkákért, ennek kifizetésére nem került sor, mert körlevelét hatálytalanították.

a központi kerületi bíróság szerdán kihirdetett ítéletével aross tiber tiz hónapi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte, hogy a kapott jogtalan vagyoni előnyt az államnak fizesse meg. /mti/

19,10/m

---

bb 80. időjárásjelentés

j/m/bs

1965. november 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. november 24-én, szerdán 19 órakor:

hideg idő, újabb havazások

várható időjárás csütörtök estig: párás, hideg idő, a hajnali óráktól északnyugat felől ismét megnövekedő felhőzet, újabb havazással, mérsékelt, időnként megélénkülő nyugati-északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: plusz 1- minusz 4 fok között. /mti/

19,44/m

- 50 -

bb 38. /megkezdődött ... 2. folyt./ m

t tf/tr/m/sr

1965. november 24.

a beszámoló után sokrétű véleménycsere bontakozott ki; a felszólalók több kérdést érintve elemezték irodalmi életünket hazai eredményei és nemzetközi kapcsolatai tükrében.

diószegi andrás az elmúlt évek magyar irodalmának egyik öröndetes eredményeként jelölte meg, hogy az új művek a korábbinál kezezőbben, hatékonyabban alakítják, tágitják az olvasók világnézeti látókörét, jó irányban fejlesztik a gondolkodást.

huoay miklós egyebek között arról szólt, hogy szabadabb utat kell biztosítani a tehetséges fiatal írók, közöttük elsősorban a drámaírók előretörésének. nehezményezte a sajtónak azt a helytelen gyakorlatát, hogy külföldi irodalmi alkotásokat, leginkább szinpad műveket olykor évekkal előre „beharangoznak”, magyar szerzők viszont sokszor nagyon megkésve, kapnak sajtópublicitást új munkáikról. javasolta: a magyar irodalmi antológiák szerkesztői ne „álljanak meg”, 1945-nél, hanem mutassanak sokszínű képet a felszabadulás utáni termésből is. indítványozta továbbá a kiadóknak: biztosítsanak időrendi elsőbbséget fiatal alkotóink első könyveinek, s ezeket minél hamarabb juttassák el az olvasókhöz.

jovánovics miklós a kritikusok munkáját tette „kritika tárgyává”, hangoztatta - az eléggé elburjánzó elvi fejtegető, rutintól kanyarított írások helyett tartalmas, konkrét tényekkel értékelő kritikák segíthetik az irodalom ügyét.

somogyi józsef szobrászművész a magyar képzőművészek szövetségének jókívánságait adta át az írók közgyűlésének, földeák jános az irodalom művelőinek társadalmi megbecsüléséről, támogatásáról szólva ismertette az irodalmi alap tevékenységét, az utóbbi években kifejtett munkáját. rádiógyöngy egyrészt az írók táppénz - és nyugdíj-ügyeinek rendezését kérte az illetékesektől, másrészt indítványozta, hogy - a lehetőségekkel, de az igényekkel is számolva - az írószövetség valahol a város központjában kapjon székházat.

garai gábor magyar írók külföldi könyvsikereiről számolt be, majd méltatta az írószövetségnek a közelmúltban rendezett több nemzetközi eseményét, megemlítette, hogy jövőre viszonyossági alapon magyar-szovjet iróküldöttségek cserelátogatását tervezik, valamint szó van arról is, hogy budapesten nemzetközi költői napokat rendeznek neves lírikusok meghívásával.

boldizsár iván ismertette a magyar pen club külföldi kapcsolatait, majd megemlítette, hogy a televízió nyújtotta lehetőségekkel még korántsem élnek megfelelően.

szirmai istván a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának üdvözlését tolmácsolta a közgyűlés résztvevőinek, a tanácskozást csütörtökön reggel folytatják. /mti/

19,50/m

- 51 -

bb 81. a magyar tudományos akadémia ülése

t ms/sk/m/

1965. november 24.

szerdán délután a magyar tudományos akadémia ülése foglalkozott a gazdasági mechanizmus elvi problémáival. az ülésen az akadémia tagjain kívül kutatóintézeti igazgatók és vezető munkatársak is részt vettek. a téma előadója bognár józsef levelező tag volt. előadását több korreferátum egészítette ki és vita követte. az előadó és a hozzászólók a gazdasági irányítás módszereit és történeli fejlődését elemezve fej-
tették ki az új gazdasági mechanizmus koncepcióját./mti/

19,55/m

- 52 -

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. november 25.

bb 1. pénteken dombovárrott sorsolják a lottót - három öröklakás, két személygépkocsi a hétfői jutalom sorsoláson

i kf/kf/m/vg

1965. november 25.

a Lottó 48. játékhéti nyerőszámainak a húzását, november 26-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel dombovárrott tartja a sportfogadási és Lottó igazgatóság. ezuttal ugyancsak sorsolással döntenek el azt is, hogy a legközelebbi Lottó jutalom sorsoláson melyik játékhét szelvényei vesznek részt.

a jutalom sorsolást egyébként november 29-én, hétfőn rendezi az igazgatóság, nádor utcai székházában. a sorsoláson 897 nyereség, köztük főnyereségként 3 budai öröklakás és két személygépkocsi - jut a legszerencsésebb Lottózóknak. /mti/

---

bb 2. elkészült a szegedi „paprika-mérleg,, - 1900 vagon fűszernövény termett

vid/ká/sk/m oz

1965. november 25.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál összesítették az év eredményét, elkészült a „paprika-mérleg,, az adatok szerint a mezőgazdasági üzemekben és a háztáji földeken 6290 holdon csaknem 1900 vagon fűszernövény termett. a holdankinti átlag valamivel több mint 30 mázsa, amivel - tekintve a penkivüli időjárást, az áru 60 százaléka elsőosztályú.

/folyt.köv./

- 1 -